

Neni 9

Pas nenit 51 shtohen dy nene të reja, neni 51-a dhe 51-b, si më poshtë:

"Neni 51-a

(1) Këshilli bën mbikëqyrjen me nismë të vet, me njoftim paraprak në ATO dhe tek organet e autorizuar, me ç'rast e njofton Komisionin e nenit 38 të këtij ligji. Mbikëqyrja bëhet me qëllim të krahasimit të të dhënave nga mostrat e anonimizuara të urdhëresave për nevojat e mbikëqyrjes dhe kontrollit, për periudhën e tre muajve të fundit.

(2) Këshilli, gjatë mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, konstaton nëse ka shmangie dhe/ose parregullsi gjatë krahasimit të të dhënave.

(3) Në rast se Këshilli konstaton shmangie dhe/ose parregullsi gjatë krahasimit të të dhënave, menjëherë e njofton prokurorin publik kompetent dhe Komisionin.

(4) Këshilli e informon publikun për mbikëqyrjen e kryer me nismë të tij pa paraqitur të dhëna konkrete dhe duke mbajtur llogari për mbrojtjen e të dhënave personale.

Neni 51-b

(1) Pas parashtrësës së qytetarit, Këshilli, bën mbikëqyrjen në mënyrë të pavarur me qëllim krahasimin e të dhënave nga mostrat e anonimizuara të urdhëresave për nevojat e mbikëqyrjes dhe kontrollit, për periudhën e tre muajve të fundit.

(2) Pas parashtrësës së qytetarit, Këshilli, sipas nevojës, drejtuar Komisionit të nenit 38 të këtij ligji mund t'i parashtrëjë kërkesë për angazhim të ekspertëve për mbështetje të përhershme për zbatimin e mbikëqyrjes profesionale.

(3) Në bazë të kërkesës së paragrafit (2) të këtij neni, Komisioni angazhon ekspertë për mbështetje të përhershme.

(4) Pas mbikëqyrjes së kryer, ekspertët për mbështetje të përhershme në afat prej 48 orëve dorëzojnë njoftim në Këshill dhe e informojnë Komisionin.

(5) Në mungesë ose pamundësi të angazhimit të ekspertëve për mbështetje të përhershme, dhe në bazë të kërkesës së paragrafit (2) të këtij neni, Komisioni mund të kryejë mbikëqyrjen sipas nenit 40 të këtij ligji në mënyrë të pavarur ose së bashku me Këshillin.

(6) Në bazë të njoftimit nga paragrafi (4) i këtij neni dhe mbikëqyrjes së kryer në mënyrë të pavarur, Këshilli për rastin konkret sa më shpejt që të jetë e mundur do ta njoftojë parashtruesin e parashtrësës se

- është konstatuar keqpërdorim ose
- nuk është konstatuar keqpërdorim.

(7) Nëse Këshilli konstaton keqpërdorim, menjëherë e njofton prokurorin publik kompetent dhe Komisionin.

(8) Këshilli, pa paraqitur të dhëna konkrete për rastin dhe duke pasur parasysh mbrojtjen e të dhënave personale, e informon publikun . "

Neni 10

Neni 53 ndryshohet si më poshtë:

"(1) Kushtet e punës së Këshillit i siguron Kuvendi i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(2) Mjetet financiare për punën e Këshillit sigurohen në Buxhetin e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(3) Nëpunësi i Kuvendit i caktuar për kryerjen e punëve profesionale për nevojat e Këshillit ka të drejtë të kompensimit të posaçëm që nuk mund të jetë më i lartë se 30% e shumës së pagës bazë të nëpunësit të Kuvendit në pozitën për të cilën është sistemuar në Shërbimin e Kuvendit.

(4) Me qëllim të sigurimit të mjeteve në Buxhetin e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut që do t'i ndahen Këshillit, Këshilli përgatit Propozimplanin

financiar vjetor të sipas zërave të shpenzimeve në vitin aktual për vitin e ardhshëm dhe atë ia dorëzon Kryetarit të Kuvendit dhe Sekretarit të Përgjithshëm. Propozim-planin financiar vjetor Këshilli e dorëzon brenda afatit të caktuar nga Kryetari i Kuvendit.

(5) Këshilli përgatit Propozim - rregullore për mënyrën dhe kushtet për shfrytëzimin e mjeteve të parapara në Buxhetin e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut të dedikuara për Këshillin, të cilin e miraton Këshilli buxhetor i Kuvendit.

(6) Dokumentacioni i plotë për pagesat për nevojat e Këshillit miratohet nga kryetari i Këshillit dhe nga personi udhëheqës ose personat e autorizuar të Kuvendit, në bazë të mjeteve të siguruar në Buxhetin e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut të dedikuara për Këshillin për Mbikëqyrje Civile."

Neni 11

Ky ligj hyn në fuqi tetë ditë pas botimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

2753.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВЕШТАЧЕЊЕ (*)

Се прогласува Законот за вештачење^(*), што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 18 јули 2023 година.

Бр. 08-3789/1
18 јули 2023 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН ЗА ВЕШТАЧЕЊЕ (*)

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на законот

Член 1

Со овој закон се уредува вршењето на вештачењето, условите и начинот на вршењето на вештачењето, субјектите што вршат вештачење, условите и постапката за полагање испит за вештак, услови за издавање, престанок или за одземање лиценца за вештачење, награда и надоместок на трошоците за извршено вештачење, основањето, надлежноста, организацијата и работењето на Комората за вештачи и другите органи на управување, посебна постапка за стекнување со лиценца за вештачење како и други прашања од значење за судските вештачења и супервештачења.

* Со овој закон се врши усогласување со Регулјативата бр. 910/2014 НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ И НА СОВЕТОТ за електронска идентификација и доверливи услуги за електронски трансакции на внатрешниот пазар и укинување на Директивата 1999/93/EZ, CELEX бр.32014R0910.

Значење на изразите

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. „Вештак“ е физичко лице кое е запишано во регистарот на вештачи за вршење вештачење од соодветна област;

2. „Вештачење“ е изработување стручен наод и мислење изработено врз основа на примена на научни и стручни методи, технички достигнувања, стекнати стручни квалификации, знаења и искуства во областите што се дефинирани во сите случаи определени со закон, или по барање на заинтересирано лице - нарачател;

3. „Супервештачење“ е вештачење од повисок степен, стручна експертиза на две противречни вештачења, што го врши тим составен од најмалку тројца вештачи од соодветната област на вештачење од органот на државната управа, високообразовната установа, научната установа или стручната установа или правно лице основано во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва;

4. „Испит за вештак“ е испит кој се спроведува заради оценување на потребното знаење за стекнување уверение за положен испит за вештак;

5. „Лиценца за вештачење“ е документ издаден од Министерството за правда, со кој се потврдува дека физичкото лице, односно во органот на државната управа, високообразовната установа, научна установа, стручна установа и правно лице основано во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва, може да врши, односно може да се врши вештачење од соодветната област;

6. „Регистар на вештачи“ е јавна книга, која се води во Министерството за правда и во која се запишуваат податоци за сите физички лица на кои им се издава, одзема или им престанува лиценцата за вештачење од соодветната област;

7. „Регистар на правни лица кои вршат вештачење“ е јавна книга, која се води во Министерството за правда и во која се запишуваат податоци за сите органи на државната управа, високообразовни установи, научни установи, стручни установи и правни лица основани во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва, кои вршат вештачење во согласност со овој закон и

8. „Комора на вештачи на Република Северна Македонија“ е професионално коморско здружување на вештачи основано со овој закон (во натамошниот текст: Комората).

Основни начела

Член 3

При вршењето на вештачењето вештачите се должни да се придржуваат кон следниве начела:

- независност,
- законитост,
- стручност,
- чесност,
- непристрасност,
- професионалност,
- самостојност,
- економичност,
- одговорност,
- совесност,
- ефикасност и
- еднаквост, без оглед на припадност по основа на раса, боја на кожа, потекло, национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, јазик, државјанство, социјално потекло, ре-

лигија, верско, политичко или друг вид уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или која било друга основа.

II. ВРШЕЊЕ ВЕШТАЧЕЊЕ

Вештачење

Член 4

Вештачењето треба да биде извршено стручно и совесно, во согласност со правилата на науката и струката и со етичките норми и да биде доставено до нарачателот на вештачењето навремено, во согласност со роковите утврдени со закон или рокот определен од нарачателот.

Субјекти кои можат да вршат вештачење

Член 5

(1) Вештачење можат да вршат:

- физичко лице - вештак,
- правно лице регистрирано во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва и
- високообразовна установа, научна установа, стручна установа и орган на државна управа врз основа на овластувања утврдени со закон.

(2) Супервештачење може да врши правно лице основано во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва со вработено најмалку три лица со лиценца за вештачење, високообразовна установа, научна установа, стручна установа и орган на државна управа.

Водење евиденција

Член 6

(1) Вештак - физичко лице, правните лица основани во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва, органот на државната управа, високообразовната установа, научната установа и стручната установа, се должни да водат евиденција за извршените вештачења, односно супервештачења.

(2) Формата, содржината и начинот за водење евиденција од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот за правда.

Странски вештак

Член 7

Доколку во Република Северна Македонија нема вештак или установа од определена област и во други случаи определени со закон, вештачење може да врши странски вештак или странска стручна институција доколку според законите на матичната земја во која е регистриран да врши вештачење, ги исполнуваат условите за вршење вештачење.

Области на вештачење

Член 8

Областите во кои се врши вештачење се утврдуваат со акт на Комората.

Услови за полагање испит за вештак со соодветно образование

Член 9

(1) Испитот за вештак (во натамошниот текст: испитот) се полага заради проверка на потребното знаење од соодветната област.

(2) Испит може да полага лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Северна Македонија,
- да има живеалиште во Република Северна Македонија,
- да има високо образование од соодветната област (диплома за завршено четиригодишно високо образование или диплома со 300 кредити според европскиот систем за трансфер на кредити (ЕКТС),
- со правосилна одлука да не му е изречна забрана за вршење професија, дејност или должност сè додека траат последиците од забраната,
- да има најмалку пет години работно искуство по дипломирањето во соодветната област за која е поднесено барањето за полагање стручен испит и
- да има завршено обука од соодветна област на вештачење, организирана од Комората во траење од најмалку 60 часа.

Спроведување обука за вештаци

Член 10

- (1) Обуката за вештаци се спроведува најмалку двапати годишно пред спроведување на испитот, и истата не може да трае помалку од 60 часа.
- (2) Комората јавно објавува оглас за обука на кандидати за вештаци од определена област на нејзината веб-страница и во најмалку два дневни весника, од кои најмалку во по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.
- (3) За завршена обука, Комората му издава на кандидатот за вештак уверение за завршена обука.
- (4) Начинот на спроведување на обуката и формата и содржината на уверението за завршена обука се утврдуваат со акт на Комората.

Спроведување на испитот

Член 11

- (1) Испитот се состои од два дела, и тоа:
 - прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и
 - втор дел (устен дел), со кој се проверува практичната способност на кандидатите.
- (2) Првиот дел од испитот се полага писмено, со одговарајно определен број прашања.
- (3) Вториот дел од испитот се состои од практичен пример (изработено вештачење) и негова усмена одбрана.

Член 12

Испитот за вештак од соодветна област се спроведува најмалку двапати годишно.

Програма и база на податоци

Член 13

- (1) Теоретскиот дел од испитот се полага според програма во која се содржани материјалот, прописите и литературата.
- (2) Програмата за полагање на теоретскиот дел од испитот од ставот (1) на овој член, ја донесува министерот за правда.
- (3) Базата на практични примери со кои се проверува практичната способност на кандидатите за вештаци од соодветна област, ја изработува Комората.

Одговорно лице за испитување исполнетост на услови за полагање

Член 14

- (1) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитот ги врши Министерството за правда, за што министерот за правда со одлу-

ка определува одговорно лице - секретар од редот на вработените во Министерството, кое утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот.

(2) Против решението со кое е одбиено барањето за полагање на испитот може да се поведе управен спор пред надлежен суд.

(3) На одговорното лице од ставот (1) на овој член, за секоја одржана испитна сесија му следува паричен надоместок во износ од една третина од просечната месечна нето-плата исплатена во Република Северна Македонија, за што министерот за правда донесува решение.

Барање за полагање испит

Член 15

(1) Барањето за полагање на испитот кандидатот го поднесува до Министерството за правда.

(2) Со барањето за полагање на испитот, кандидатот е должен да поднесе докази за исполнување на условите за полагање на испитот, утврдени во членот 9 од овој закон.

(3) Формата, содржината и начинот на доставување на барањето од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот за правда.

(4) Барањето од ставот (1) на овој член и доказите од ставот (2) на овој член, можат да бидат поднесени и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги за електронски пат, во согласност со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член, а во случај на технички прекин на функционалноста на Националниот портал за електронски услуги, барањето и доказите од ставовите (1) и (2) на овој член, во форма на електронски документи се доставуваат преку квалификувана електронска препорачана достава на електронската адреса на надлежното лице од Министерството за правда, во согласност со прописите од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(6) Министерството за правда води досие за секое лице што поднело барање за полагање испит за вештак.

Испитна комисија

Член 16

(1) Испитот се полага пред испитна комисија (во натамошниот текст: Комисијата), која се состои од претседател, четири члена и нивни заменици, кои ги назначува министерот за правда од редот на професорите од акредитираните факултети во државата, судии, јавни обвинители и адвокати, како и вешти лица со најмалку десет години работно искуство како вештак.

(2) Мандатот на претседателот, членовите и нивните заменици трае три години, без право на последователен избор.

(3) На претседателот и на членовите на Комисијата за секоја одржана испитна сесија им следува паричен надоместок во износ од една половина од просечната месечна нето-плата во Република Северна Македонија, за што министерот за правда донесува решение.

(4) Начинот на полагање на испитот и системот на оценување се уредуваат со акт на Комората, по претходно позитивно мислење од министерот за правда.

Уверение за положен испит**Член 17**

(1) На кандидатите кои го положиле испитот, Министерството за правда им издава уверение во рок од 15 дена од денот на завршувањето на испитот.

(2) Уверението од ставот (1) на овој член може да биде издадено и во форма на електронски документ, кој се доставува на профилот на корисникот на Националниот портал на електронски услуги, во согласност со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, а во случај на технички прекин на функционалноста на Националниот портал за електронски услуги, уверението од ставот (1) на овој член, во форма на електронски документ, се доставува преку квалификувана електронска препорачана достава на електронската адреса на подносителот на барањето, во согласност со прописите од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(4) Формата и содржината на уверението од ставот (1) на овој член, ги пропишува министерот за правда.

(5) Уверението од ставот (1) на овој член, на барање на кандидатот што го положил испитот, се издава на македонски јазик и неговото кирилично писмо и на јазикот и писмото што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Северна Македонија.

Трошоци за полагање на испитот**Член 18**

(1) Трошоците за полагање на испитот се на товар на кандидатот, доколку институцијата каде што е вработен не ги плати.

(2) Висината на трошоците за полагање на испитот од ставот (1) на овој член ја определува министерот за правда врз основа на реално направените трошоци за полагање на испитот, кои се неопходни за спроведувањето на првиот и на вториот дел на испитот, спроведувањето на писмениот тест, изработувањето материјали и покани и изработка на уверенија.

(3) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда.

(4) Доколку трошоците не се уплатени на соодветната сметка на Министерството за правда најдоцна 15 дена пред денот определен за спроведување на испитот, на кандидатот не му се дозволува полагање на испитот.

(5) Доколку кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средствата не го полага испитот, уплатените средства се враќаат во согласност со закон.

Издавање лиценца за вештачење**Член 19**

(1) Лицето коешто го положило испитот може да поднесе барање за издавање на лиценца за вештачење до Министерството за правда.

(2) Со барањето од ставот (1) на овој член, се приложува:

- доказ за завршена обука,
- доказ за положен испит и
- доказ за платена административна такса.

(3) Министерството за правда на лицето коешто ги исполнува условите од ставовите (1) и (2) на овој член, му издава лиценца за вештачење.

(4) Формата и содржината на образецот на лиценцата за вештачење, како и начинот на нејзиното издавање, ги пропишува министерот за правда.

(5) Лиценцата од ставот (1) на овој член, на барање на лицето, се издава на македонски јазик и неговото кирилично писмо и на јазикот и писмото што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Северна Македонија.

Стекнување лиценца без полагање на испитот**Член 20**

(1) Со лиценца за вештачење без полагање на испитот, може да се стекне:

1) лице кое има дипломирано, магистрирано и докторирано на науки од област по која има поднесено барање за издавање лиценца за вештачење и доставување на потребната документација од членот 9 став (2) од овој закон, по што му се издава лиценца за вештачење и се запишува во Регистарот на вештачи;

2) лице кое дипломирало и магистрирало од областа за која има поднесено барање за лиценца со пет години работно искуство во струката, по поднесено барање за издавање лиценца и доставување на потребната документација од членот 9 став (2) од овој закон, по што му се издава лиценца за вештачење и се запишува во Регистарот на вештачи и

3) специјалист по судска медицина по поднесено барање за издавање лиценца и доставување на потребната документација од членот 9 став (2) од овој закон, по што му се издава лиценца за вештачење и се запишува во Регистарот на вештачи.

(2) Лицата од ставот (1) на овој член се стекнуваат со лиценца за вештачење, по претходно поднесено барање до Министерството за правда, доколку ги исполнуваат условите од ставот (1) на овој член.

(3) Министерот за правда со решение го одбива барањето од ставот (2) на овој член доколку не се исполнети законските услови од овој член.

(4) Против решението од ставот (3) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд.

Заклетва**Член 21**

(1) Лицата од членовите 19 став (3) и 20 од овој закон, на денот на добивањето на лиценцата за вештачење, пред-министерот за правда и пред претседателот на Комората, ја даваат следнава заклетва:

„Се обврзувам и ветувам со својата чест дека вештачењето ќе го извршувам совесно, непристрасно, во согласност со правилата на науката и стручното знаење, етичките норми и професионалните стандарди и дека ќе ги доставувам своите наоди и мислења точно, навремено и потполно.“

(2) Ако лицето од ставот (1) на овој член не даде заклетва, нема да му се издаде лиценца за вештачење.

Регистри**Член 22**

(1) Издадените и одземените лиценци за вештачење, како и лиценците за вештачење што престанале да важат се запишуваат во Регистарот на вештачи, а правните лица што вршат вештачење се запишуваат во Регистарот на правни лица што вршат вештачење, и нив ги води Министерството за правда.

(2) Регистрите од ставот (1) на овој член се објавуваат на веб-страницата на Министерството за правда и на веб-страницата на Комората.

(3) Формата на регистрите од ставот (1) на овој член и начинот на нивното водење, ги пропишува министерот за правда.

Содржина на регистрите

Член 23

(1) Регистарот на вештаци ги содржи следниве податоци:

1) име и презиме, адреса, телефонски број, електронско сандаче за прием на писмена и регистарски број на лиценцата на вештакот;

2) областа на вештачење за која е издадена лиценцата и

3) изречени правосилни дисциплински одлуки, во согласност со членот 44 став (4) од овој закон.

(2) Регистарот на правни лица кои вршат вештачење содржи:

1) податоци за називот, седиштето, ЕМБС и областа на вештачење на правното лице кое врши вештачење и

2) поле за забелешки.

(3) Лицата, односно субјектите од ставовите (1) и (2) на овој член, се должни, веднаш, а најдоцна во рок од осум работни дена од денот на настанатата промена, да го известат Министерството за правда, Комората и Централниот регистар на Република Северна Македонија за сите промени во врска со податоците содржани во регистрите.

Осигурување од одговорност

Член 24

(1) Трговец поединец - вештак, физичко лице - вештак, правно лице основано во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва, орган на државната управа, високообразовна установа, научна установа и стручна установа може да се осигура од одговорност на штета, која може да ја причинат при вршење на вештачењето кон нарачателот или кон трето лице.

(2) Најнискиот износ на осигурување од одговорност на штета изнесува 20.000 евра во денарска противвредност за правно лице основано во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва, орган на државната управа и установа, а 3.000 евра во денарска противвредност за трговец поединец - вештак и физичко лице - вештак.

(3) Трговец поединец - вештак, правно лице основано во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва, орган на државната управа, високообразовна установа, научна установа и стручна установа можат, покрај износот предвиден во ставот (2) на овој член, дополнително да се осигураат и на повисок износ, по барање на нарачателот на вештачењето.

(4) Осигурувањето од одговорност, уредено во согласност со овој член, не го ослободува вештакот од неговата одговорност кон оштетените лица за нанесена штета во согласност со закон.

Континуирана обука

Член 25

(1) Континуираната обука претставува постојано стручно усовршување, со цел проширување на теоретските и на практичните знаења и вештини заради стручно и ефикасно вршење на вештачењето.

(2) Вештакот е должен континуирано стручно да се усовршува, да биде во тек со научните достигнувања и методи во струката и да учествува на советувања, обуки и други форми на едукација во земјата.

(3) Континуираната обука е задолжителна.

(4) Вештакот секоја година има обврска да ја посетува обуката за континуирано стручно усовршување, која ја организира и ја спроведува Комората, во соработка со Министерството за правда.

(5) Непосетувањето на континуираната обука од соодветна област од ставот (4) на овој член, се смета за дисциплински престап во согласност со овој закон.

Одземање на лиценцата за вештачење

Член 26

(1) Лиценцата за вештачење се одзема, ако:

- вештакот ја загуби деловната способност, со денот на правосилноста на решението за одземена деловна способност,

- лиценцата е издадена врз основа на неточни податоци, од денот на дознавањето,

- вештакот во постапка пред надлежен орган, во која го врши вештачењето, парично е казнет трипати во текот на една календарска година од денот на доставеното известување за трето парично казнување од страна на надлежен орган,

- со правосилна одлука е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност, за времето додека траат правните последици од изречената забрана, со денот на правосилноста на одлуката,

- е осуден со правосилна судска одлука за кривично дело на безусловна казна затвор над шест месеци, за времето додека траат правните последици од осудата, од денот на правосилноста на одлуката,

- е осуден со правосилна судска одлука за кривично дело давање лажен наод и мислење, од денот на правосилноста на одлуката и

- е доставена одлука за одземање на лиценцата за вештачење од дисциплинската комисија на Комората за изречена дисциплинска мерка во согласност со членот 41 став (1) точка 4 и членот 42 ставови (4) и (8) од овој закон, од денот на нејзиното доставување до Министерството за правда.

(2) Надлежниот орган од ставот (1) алинеи 1, 2, 3, 4, 5 и 6 на овој член, е должен, веднаш, а најдоцна во рок од три дена од правосилноста на одлуката, за истага да го известат Министерството за правда.

(3) Во случаите од ставот (1) алинеи 1, 2, 3, 6 и 7 на овој член, на лицето на кое му е одземена лиценцата да не може да се здобие со нова лиценца за вештачење од која било област.

Престанок на лиценцата за вештачење

Член 27

Лиценцата за вештачење престанува да важи:

- ако вештакот сам побара и

- со смрт на вештакот.

Бришење од Регистарот на вештаци

Член 28

(1) За одземање лиценца за вештачење, во согласност со членот 26 од овој закон и престанок на лиценца за вештачење, во согласност со членот 27 од овој закон, министерот за правда донесува решение со кое вештакот се брише од Регистарот на вештаци.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд.

(3) Решението од ставот (1) на овој член Министерството за правда, по службена должност, го доставува до Централниот регистар на Република Северна Македонија и до Комората.

Награда и надоместок

Член 29

(1) Вештакот за извршеното вештачење или супервештачење има право на награда и право на надоместок за реално потребните трошоци.

(2) Висината на наградата за извршеното вештачење или супервештачење се утврдува според сложеноста на вештачењето, потребното време за прибирање на податоците и според изработката на вештачењето (наодот и мислењето).

(3) Висината на реално потребните трошоци се утврдува врз основа на реално потребните патни и дневни трошоци и врз основа на материјалните трошоци.

(4) Начинот за пресметување на наградата и надоместокот од овој член ги утврдува Комората со тарифник, по претходно позитивно мислење од министерот за правда.

(5) Вештачењата извршени од физичко лице - вештак и правни лица основани во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва во предмети за бесплатна правна помош, се наплатуваат во висина за 40% пониска тарифа од пропишаната.

(6) Министерството за правда го надоместува трошокот од ставот (5) на овој член.

Доставување податоци

Член 30

(1) Одговорните лица во институциите, установите и во органите што водат евиденции, регистри, јавни книги, збирки на лични податоци и други податоци, кои на вештакот му се потребни за изработка на вештачењето во постапка утврдена со закон, се должни на вештакот, без одлагање, во постапка утврдена со закон и без надоместок, да му ги дадат потребните податоци.

(2) Вештакот е должен податоците од ставот (1) на овој член да ги користи во согласност со овој закон и со прописите, кои се однесуваат на заштита на личните податоци и класифицираните информации.

(3) Вештаците на кои им е издадена лиценца за вештачење од соодветната област каде предмет на вештачење се недвижности можат електронски да се поврзат со информатичкиот систем на Агенцијата за катастар на недвижности заради користење податоци потребни за вршење на вештачењето и да ги користат услугите на Агенцијата за катастар на недвижности по електронски пат.

III. КОМОРА НА ВЕШТАЦИ И ОРГАНИ НА КОМОРАТА

Комора на вештаци

Член 31

(1) Комората е самостојна и професионална институција на вештаци здружени заради заштита и унапредување на стручноста, етичките должности и права, за подобрување на квалитетот на вештачењето, за следење на односот на вештаците кон општеството и кон граѓаните, како и заради заштита на вештаците.

(2) Членувањето во Комората е задолжително за сите вештаци.

(3) Комората има својство на правно лице, со седиште во Скопје, и се запишува во Централниот регистар на Република Северна Македонија.

(4) Комората ги има следниве акти: Статут, Кодекс на етика на вештаците, Правилник за дисциплинска одговорност и други акти во согласност со овој закон.

(5) Со Статутот на Комората, особено се уредуваат: организацијата, управувањето, работењето, видовите обука, финансирањето на Комората и внатрешната контрола.

(6) Со Кодексот на етика на вештаците се уредуваат правата и обврските на вештаците, правата и обврските за континуирана обука, професионалното однесување и одговорност, конфликт на интереси, професионалниот однос кон нарачателот на вештачењето како и други прашања од интерес на вештаците.

(7) Органи на Комората се: Собрание на Комората, Управен одбор, Надзорен одбор, претседател на Комората и дисциплинска комисија.

(8) Во Комората се основаат професионални одделенија во согласност со области на вештачење како основен облик на професионално поврзување и организирање на членовите на Комората.

(9) Комората воспоставува и одржува соработка со сродни домашни и странски институции, здруженија и комори на вештаци.

Професионални одделенија

Член 32

(1) Членовите на Комората ги остваруваат своите интереси во Комората непосредно, преку професионалните одделенија и посредно, преку избрани претставници во Собранието на Комората како и преку други облици на организирање во согласност со Статутот на Комората.

(2) Професионалните одделенија имаат раководител и заменик-раководител од редот на своите членови, со мандат од четири години, без право на последователен избор.

(3) Раководителот од ставот (3) на овој член е член на Собранието на Комората и ги застапува интересите на професионалното одделение во рамките на Комората. Во негово отсуство го заменува заменикот-раководител.

(4) Секое професионално одделение избира и по еден член од своите редови како преставник во Собранието на Комората.

(5) Може да биде основано само едно професионално одделение од иста област на вештачење.

(6) Начинот на основање, организација, работење и одлучување на професионалните одделенија во Комората, се уредува со акт на Комората.

Собрание на Комората

Член 33

(1) Собранието на Комората (во натамошниот текст: Собранието), го сочинуваат раководителите на професионалните одделенија и избраните претставници од професионалните одделенија, во зависност од бројот на членовите во овие одделенија. Начинот на утврдување на бројот на избраните претставници од професионалните одделенија, се утврдува со акт на Комората.

(2) Собранието се состанува најмалку еднаш годишно, работи на седница ако се присутни најмалку половина од вкупниот број претставници од ставот (1) на овој член, а одлучува со мнозинство гласови од присутните.

(3) Доколку на Собранието не се присутни половина од вкупниот број вештаци во согласност со условите утврдени со овој член, Собранието се свикава повторно во дополнителен рок од 30 дена.

(4) На Собранието свикано во дополнителниот рок, е потребно присуство од најмалку една третина од вкупниот број вештаци од ставот (1) на овој член. Собранието свикано во дополнителниот рок одлучува со мнозинство гласови од присутните претставници.

(5) Седница на Собранието може да свика претседателот на Комората врз основа на одлука на Управниот одбор, или на писмено барање од најмалку 20 члена на Комората.

(6) Ако претседателот на Комората не ја свика седницата во рок од 30 дена од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно од поднесеното барање на членовите на Комората, седницата ќе ја свика членот на Управниот одбор определен од овој орган, односно членовите на Комората кои го поднеле барањето.

(7) Ако седница на Собранието не свика членот на Управниот одбор или членовите на Комората од ставот (5) на овој член, седница на Собранието може да свика и министерот за правда.

(8) Со седницата на Собранието раководи работно претседателство од тројца членови, избрани од присутните претставници на седницата на Собранието.

(9) Членовите на Управниот одбор, претседателот на Комората и членовите на другите органи на Комората се избираат со мандат од четири години, со право на уште еден избор.

(10) Сите трошоци направени во врска со активност на вештак во органите на Комората, во комисиите и во работните групи, паѓаат на товар на Комората.

Надлежност на Собранието

Член 34

Собранието ги врши следниве работи:

- 1) донесува Статут и Деловник за работа на Собранието;
- 2) донесува други акти на Комората и стандарди потребни за вршење на вештачењето;
- 3) го потврдува составот на членови на Управниот одбор чиј број, вклучувајќи го и претседателот на Комората, мора да биде непарен;
- 4) ги избира членовите на Надзорниот одбор, претседателот на Комората и членовите на други органи на Комората;
- 5) разгледува предлози, барања и препораки за успешно вршење на вештачењето и работата на Комората;
- 6) одлучува за начинот на организирањето на континуираната обука на вештаците и донесува програма за обуки;
- 7) усвојува програма за работа на Комората;
- 8) усвојува годишна сметка за претходната година, со предлог на пресметка за наредната година;
- 9) разгледува и усвојува извештај за севкупните активности;
- 10) определува висина на членарината, која не може да биде поголема од една просечна месечна брутоплата исплатена во Република Северна Македонија во претходната година и го утврдува начинот на плаќање;
- 11) одлучува за употреба на средствата остварени од парични казни во согласност со одредбите од овој закон;
- 12) одлучува за начинот на контрола над работењето на вештаците и
- 13) одлучува за сите други прашања предвидени со овој закон и со Статутот на Комората.

Управен одбор

Член 35

(1) Управниот одбор го сочинуваат претседателот на Комората и раководителите на професионалните одделенија.

(2) Управниот одбор ги врши следниве работи:

- 1) утврдува предлог на Статутот и на другите акти на Комората;
- 2) презема и спроведува иницијатива за разгледување прашања од заеднички интерес на вештаците;
- 3) донесува Деловник за работа на Управниот одбор;
- 4) Донесува Кодекс на етика на вештаците, по претходно позитивно мислење од министерот за правда;
- 5) составува предлог-листа на вештаци кои не извршиле уплата на износот на годишна членарина, определен од Собранието во согласност со членот 34 став (1) точка 10) од овој закон, и истата ја доставува најдоцна до 10 јуни во тековната година за која се плаќа членарина, до министерот за правда;

6) ги извршува правосилните одлуки на дисциплинската комисија;

7) врши надзор над континуираната обука на вештаците;

8) се грижи за статусот на вештаците, односот кон другите органи и кон трети лица;

9) ја организира континуираната обука на вештаците со организирање семинари и предавања, за што изработува годишна програма и води евиденција за присуство на истите;

10) подготвува седница на Собранието;

11) ги извршува одлуките на Собранието;

12) составува предлог-програма за работа на Комората и континуираната обука;

13) составува предлог на годишната пресметка и предлог на пресметка за идната година;

14) изработува предлог-тарифник за пресметување на наградата и надоместокот на вештаците;

15) предлага членови на Надзорниот одбор;

16) се грижи за редовна наплата на членарината и предлага мерки за нејзино редовно собирање и

17) одлучува за други прашања утврдени со овој закон и одлучува за сите прашања што не се во надлежност на другите органи на Комората.

(3) Седница на Управниот одбор на Комората свикава претседателот на Управниот одбор, а може да се свика и по барање на една третина од вкупниот број членови на Управниот одбор.

(4) Управниот одбор може да одржи седница доколку на истата присуствуваат повеќе од половина од членовите на Управниот одбор. Одлуките на Управниот одбор се донесуваат со мнозинство гласови од присутните членови. Со Статутот на Комората посебно се утврдуваат случаите кога е потребно квалификувано мнозинство на членовите на Управниот одбор за донесување одлука.

(5) Претседателот и членовите на Управниот одбор, кои ја вршат својата работа во органите на Комората добиваат награда за истата, чија висина ја утврдува Собранието на предлог на Управниот одбор и не може да биде повисока од една просечна месечна нето-плата исплатена во Република Северна Македонија во претходниот месец, а имаат право и на надоместок на реално направените трошоци, кои ги имале во врска со вршењето на функцијата.

(6) Претседателот и членовите на Управниот одбор се со мандат од четири години, без право на последователен избор.

(7) Управниот одбор со акт ја определува висината на надоместокот за реално направените патни трошоци на членовите на Управниот одбор.

(8) Начинот на избор на членовите на Управниот одбор се утврдува со Статутот на Комората.

Надзорен одбор

Член 36

(1) Надзорниот одбор е составен од тројца членови, од кои еден е претседател со мандат од две години со право на еден последователен избор.

(2) Надзорниот одбор:

- се грижи за законито работење на Комората од областа на материјално-финансиското и сметководственото работење,
- врши периодични контроли над работењето на сметководствено-финансиското работење на Комората,
- дава мислење на Управниот одбор за составување на завршната сметка на Комората,
- дава мислење за извештајот на Комората за изминатиот период до Управниот одбор,
- предлага план за финансиско работење на Комората за наредната година до Управниот одбор,

- ако преземе дејство за кое, во согласност со овој или со друг закон не смеел да го преземе,
- неоправдано најмалку двапати во тек на една календарска година отсутствува пред суд или пред јавен обвинител и пред друг државен орган кога е повикан и
- не постапи според одлуки, наредби и заклучоци на надлежен суд или орган.

(5) Дисциплинската мерка јавна опомена се става на огласна табла во седиштето на Комората и на нејзината веб-страница за период од 60 дена од денот на изрекувањето.

(6) Дисциплинската мерка парична казна се изрекува во висина од две просечни месечни бруто-плати исплатени во Република Северна Македонија во последните три месеци, чие плаќање може да се определи на најмногу шест еднакви месечни рати.

(7) При изрекувањето на дисциплинските мерки се земаат предвид тежината на повредата, последиците од таа повреда, степенот на одговорност на вештакот, околностите под кои е сторена повредата, поранешното негово однесување, претходно изречени дисциплински мерки, како и другите олеснителни и отежителни околности.

(8) Во случај на поврат, сторен во период од една до пет години, ќе се примени потешка дисциплинска мерка додека не се стигне до дисциплинската мерка трајно одземање на лиценцата за вештачење.

(9) Против одлуката на Комисијата, вештакот, односно подносителот на пријавата има право на жалба до Министерството за правда во рок од осум дена од добивањето на одлуката за изречената мерка. Одлуката по жалба се донесува во рок од 15 дена од денот на нејзиното поднесување.

(10) Кога се одлучува по поднесената жалба, истата може со решение, кое го донесува министерот за правда, да се отфрли како ненавремена или поднесена од неовластен подносител, да се уважи и предметот да го врати на повторно одлучување; да се преиначи одлуката на Комисијата или да се потврди одлуката на Комисијата. Во случај кога по вторпат одлучува по жалбата, министерот за правда е должен да донесе мериторна одлука.

(11) Кога не е донесена одлука по жалба во рокот предвиден со ставот (9) на овој член или кога вештакот, односно подносителот на пријавата, не е задоволен од одлуката донесена по жалба, вештакот, односно подносителот на пријавата може да поведе управен спор пред надлежен суд.

Застареност

Член 43

(1) Рокот на застареност за поведување дисциплинска постапка изнесува една година од дознавањето за повредата, но не повеќе од три години од денот на сторувањето на повредата.

(2) Застареноста се прекинува со секое процесно дејство што се презема заради поведување на дисциплинската постапка.

Извршување дисциплински одлуки

Член 44

(1) Правосилните дисциплински одлуки, донесени во постапка, ги извршува Управниот одбор.

(2) Правосилните дисциплински одлуки за изречената парична казна и за трошоците на постапката имаат сила на извршна исправа.

(3) Ако со правосилната одлука е изречена мерка одземање на лиценцата, вештакот на кого таа мерка му е изречена, се брише од Регистарот на вештаци со денот на нејзината правосилност.

(4) Правосилната дисциплинска одлука со која е изречена некоја друга мерка се запишува во Регистарот на вештаци.

(5) Мерката јавна опомена се брише од Регистарот на вештаци по истекот на шест месеци од денот на нејзиното објавување, а другите мерки, освен мерката трајно одземање лиценца, по истекот од една година од правосилното изрекување.

(6) Комисијата доставува известување до Министерството за правда за исполнетост на условите од ставот (5) на овој член.

V. ПОСЕБНА ПОСТАПКА ЗА СТЕКНУВАЊЕ ЛИЦЕНЦА ЗА ВЕШТАЧЕЊЕ

Член 45

(1) Лицето кое не поседува соодветно високо образование, а има стручни квалификации, кои може да ги докаже со соодветна документација и најмалку пет години работно искуство во конкретната струка, може да поднесе барање за стекнување лиценца за вештачење до Комората.

(2) Комората формира комисија составена од најмалку пет вештаци, од кои тројца се од областа за која лицето бара да се стекне со лиценца и истите, со мнозинство гласови од вкупниот број членови, одлучуваат дали лицето ги исполнува условите да полага испит за вештак.

(3) Испитот за вештак од членот 11 од овој закон се полага најдоцна во рок од еден месец од донесената одлука со која се дозволува полагање на испитот.

(4) По положен испит, лицето се распределува кај соодветен вештак и под менторство работи една година.

(5) Во последните пет месеци од работењето лицето е должно самостојно, под надзор на менторот, да изработи пет вештачења и истите да ги презентира пред Комисијата. Комисијата ја оценува презентацијата на секој поединечен предмет со „задоволува“ или „не задоволува“.

(6) Доколку лицето добило четири оценки „задоволува“ се смета дека успешно ја завршило менторската работа.

(7) Комората во случај од ставот (5) на овој член до Министерството за правда доставува одлука со која потврдува дека лицето ги исполнило условите за стекнување лиценца од соодветната област.

(8) Лиценцата за вештачење од овој член ја издава министерот за правда и лицето се запишува во Регистарот на вештаци.

(9) Трошоците за полагање и менторство паѓаат на товар на лицето од ставот (1) на овој член.

VI. БИРО ЗА ПРОЦЕНА

Член 46

(1) Бирото за процена (во натамошниот текст: Бирото) е орган на државна управа во состав на Министерството за правда, со својство на правно лице.

(2) Бирото врши стручни работи од областа на процената во согласност со одредбите од Законот за процена.

(3) Бирото за потребите на органите на државата изготвува Програма за процена.

Член 47

Бирото врши процена во согласност со Законот за процена, со примена на пропишаните методологии во домашното законодавство и во согласност со Европските и Меѓународните стандарди за процена.

Член 48

Во делокругот на Бирото од областа на процената спаѓа:

- следење на научните, стручните и техничките достигнувања во областите во кои врши процени, преземање мерки за усовршување на работата, методите на проценка и стручно усовршување на вработените,
- запознавање на барателите на проценка со достигнувањата во определените области, заради нивно упатување во можностите за користење на проценка,
- преземање мерки за оспособување лица за процените во рамките на Бирото,
- предлагање мерки за унапредување на дејноста проценка,
- вршење советодавна стручна работа за подобрување на квалитетот во дејноста проценка,
- обезбедување на меѓународна помош во областа на проценка и соработка со меѓународни организации и здруженија и
- вршење и на други работи утврдени со закон.

Член 49

Во вршењето на работите од својот делокруг и за определени работи од надлежност на Бирото, кои бараат посебна стручност и за чие извршување се потребни соодветни стручни лица, опрема и уреди кои не ги поседува Бирото, Бирото може да склучи договор за соработка со друг орган на државната управа, државен орган, високообразовна установа, научна установа или стручна установа.

Член 50

(1) За извршените процени од страна на надворешните соработници во случаите од членот 56 став (2) на Бирото му следува награда и трошоци во согласност со Законот за проценка.

(2) Наградата и трошоците за проценка ги подмирува барателот на услугата.

Член 51

(1) Со работата на Бирото раководи директор.

(2) Директорот го именува Владата на Република Северна Македонија за период од четири години.

(3) За именување директор се објавува јавен оглас во три дневни весници, кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија, од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(4) За директор може да биде именувано лице, кое ги исполнува следниве услови:

1) да е државјанин на Република Северна Македонија;

2) во моментот на изборот со правосилна судска пресуда да не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност;

3) да има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

4) да има минимум пет години работно искуство;

5) да поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик, не постар од пет години:

- ТОЕФЕЛ ИБТ - најмалку 74 бода,
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку B2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво B2 (B2) и

6) да има положено психолошки тест и тест за интегритет.

(5) Функцијата директор е неспоива со вршење други јавни функции или професии.

Член 52

На директорот му престанува мандатот пред истекот на времето за кое е именуван:

- заради смрт,
- ако сам го побара тоа,
- ако е утврдена трајна неспособност за работа и
- ако ги исполнува условите за пензионирање.

Член 53

Владата на Република Северна Македонија го разрешува директорот на Бирото пред истекот на мандатот за кој е именуван:

- ако со правосилна одлука му е изречена мерка забрана за вршење професија, дејност или должност,
- ако со правосилна судска одлука е осуден на казна затвор во траење од најмалку шест месеци и
- поради нестручно, пристрасно и несовесно вршење на функцијата и надлежностите кои му се доверени.

Член 54

(1) Во Бирото вработените се групираат во групи и подгрупи, во согласност со Законот за вработените во јавниот сектор:

- административни службеници и
- помошно-технички лица.

(2) Вработените во Бирото имаат статус на административни службеници.

(3) За вработените од ставот (2) на овој член, категориите, нивоата и звањата се утврдуваат во согласност со Законот за административните службеници.

(4) За прашањата кои се однесуваат на класификацијата, евиденцијата, вработувањето, унапредувањето, стручното усовршување и оспособување, мерењето на учиниот и други прашања во врска со работниот однос на административните службеници, во Бирото се применуваат одредбите од Законот за административните службеници.

(5) Вработените во Бирото кои вршат помошно-технички работи, имаат статус на помошно-технички персонал.

(6) За прашањата кои се однесуваат на класификацијата, евиденцијата, вработувањето и други прашања во врска со работниот однос на помошно-техничкиот персонал во Бирото, се применуваат одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

Член 55

(1) За вршење на работите од своја надлежност, Бирото може да ангажира и надворешни соработници од соодветната област, за што објавува јавен повик.

(2) Надворешните соработници процените ги вршат во име и за сметка на Бирото.

(3) Надворешните соработници на Бирото се должни да ги исполнуваат условите определени со закон.

(4) Бирото е должно да објави листи на надворешни соработници - проценители на својата веб-страница.

(5) Образецот на пријавата за надворешен соработник - проценител, на предлог на Бирото го пропишува министерот за правда.

Член 56

(1) Процените, по правило, ги вршат вработените во Бирото.

(2) Надворешните соработници од членот 55 од овој закон Бирото може да ги ангажира заради:

- особено сложени случаи,
- зголемен обем на работа по предмети од областа на процената,

на Република Северна Македонија

- за процената е потребно и учество на други проценители со иста или со друга специјалност,
- по барање на надлежните органи и
- други причини предвидени со закон.

Член 57

(1) За извршената проценка или учество во проценка, надворешните соработници на Бирото имаат право на надоместок и награда.

(2) При утврдување на наградата и надоместокот на надворешните соработници, се земаат предвид сложеноста, времетраењето, обемот и потребните ресурси за извршената проценка.

(3) Наградата и надоместокот на надворешните соработници, на предлог на министерот за правда, ги утврдува Владата на Република Северна Македонија.

Член 58

(1) Бирото за својата работа доставува Годишен извештај до Владата на Република Северна Македонија.

(2) Програмата за процени, на предлог на Бирото, ја донесува Владата на Република Северна Македонија.

Член 59

(1) Средствата за финансирање на Бирото се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија.

(2) Бирото може да остварува сопствен приход, приход од донации и од други извори утврдени со закон.

VII. НАДЗОР

Член 60

Надзор над примената на одредбите од овој закон врши Министерството за правда.

VIII. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 61

(1) Глоба во износ од 100 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на секретарот определен од министерот за правда, кој ќе дозволи да полага кандидат што не ги исполнува условите утврдени со овој закон.

(2) За прекршокот од ставот (1) на овој член, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 62

(1) Со денот на влегувањето во сила на овој закон, Бирото за судски вештачења продолжува да работи како Биро за проценка, орган во состав на Министерството за правда.

(2) Вработените, опремата, документацијата и другите средства за работа, со денот на влегувањето во сила на овој закон, од Бирото за судски вештачења се преземаат од Бирото за проценка.

(3) Директорот на Бирото за судски вештачења именуван до денот на влегувањето во сила на овој закон продолжува да ја врши функцијата до истекот на мандатот, како директор на Бирото за проценка.

Започнати постапки

Член 63

Постапките за вештачење започнати до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе се завршат во согласност со одредбите од Законот за вештачење („Служ-

бен весник на Република Македонија“ број 115/10, 12/14, 43/14, 104/15, 148/15, 192/15 и 64/18), од страна на Бирото за проценка.

Донесување поблиски прописи предвидени со овој закон

Член 64

Подзаконските акти предвидени со овој закон, ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Основање професионални одделенија

Член 65

(1) Во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон сите вештачи со важечка лиценца за вештачење се должни по електронски пат да достават до Министерството за правда свои податоци, и тоа: име и презиме, адреса на живеење, телефонски број и регистарски број на лиценца, заради нивно групирање во професионални одделенија, во согласност со членот 32 од овој закон.

(2) Министерството за правда во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги основа првите професионални одделенија на Комората, ќе ги избере раководителите и замениците-раководители на професионалните одделенија и ќе се избере по еден член од секое професионално одделение како претставник во Основачкото собрание на Комората.

(3) Министерството за правда е должно да обезбеди техничка поддршка и просторни услови за основањето на професионалните одделенија на Комората.

Основање на Комората на вештачи

Член 66

(1) Основачкото собрание на Комората го свикнува министерот за правда, најдоцна во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, за што се известуваат вештачите најрано 15 дена пред одржување на седницата на Основачкото собрание.

(2) На Основачкото собрание на Комората се донесуваат Деловникот за работа на Собранието на Комората, Статутот и Правилникот за дисциплинска одговорност и се избираат органите на управување.

(3) Со денот на основањето на новата Комора на вештачи, во согласност со одредбите од овој закон, престануваат со работа Комората на вештачи и сите органи на Комората основани според Законот за вештачење („Службен весник на Република Македонија“ број 115/10, 12/14, 43/14, 104/15, 148/15, 192/15 и 64/18) и сите парични средства, документација, печатни и други акти се предаваат на новооснованата Комора за вештачи од членот 66 од овој закон.

Лиценци за вештачење

Член 67

Лиценците за вештачење издадени пред денот на влегувањето во сила на овој закон продолжуваат да важат, за што вештачите во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон се должни да достават барање до Министерството за правда за издавање лиценца за вештачење во согласност со одредбите од овој закон.

Започнување примена

Член 68

(1) Одредбите од членот 15 ставови (4) и (5) и членот 17 ставови (2) и (3) од овој закон, ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2023 година.

(2) Одредбите од ставот (1) на овој член, престануваат да важат со денот на пристапувањето на Република Северна Македонија во Европската Унија.

Член 69

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за вештачење („Службен весник на Република Македонија“ број 115/10, 12/14, 43/14, 104/15, 148/15, 192/15 и 64/18).

Член 70

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ЛИГЈ ПЕР ЕКСПЕРТИЗЕ (*)

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Lënda e Ligjit

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet kryerja e ekspertizës, kushtet dhe mënyra e kryerjes së ekspertizës, subjektet që kryejnë ekspertizë, kushtet dhe procedura e dhënies së provimit për ekspert, kushtet për lëshimin, ndërprerjen ose për heqjen e licencës për ekspertizë, shpërblimi dhe kompensimi i shpenzimeve për ekspertizën e kryer, themelimi, kompetenca, organizimi dhe puna e Dhomës së Ekspertëve dhe e organeve të tjera drejtuese, procedura e veçantë për marrjen e licencës për ekspertizë, si dhe çështjet e tjera me rëndësi për ekspertizat gjyqësore dhe super ekspertizat.

Kuptimi i shprehjeve

Neni 2

Shprehje të caktuara të përdorura në këtë ligj kanë këto kuptime:

1. **"Ekspert"** është personi fizik, që është i regjistruar në Regjistrin e Ekspertëve për kryerjen e ekspertizës në fushë përkatëse;

2. **"Ekspertizë"** është përpilimi e gjetjes dhe e mendimit profesional në bazë të zbatimit të metodave shkencore dhe profesionale, të arritjeve teknike, të kualifikimeve të fituara profesionale, të njohurive dhe të përvojave në fushat e përkufizuara në të gjitha rastet e përcaktuara me ligj ose me kërkesë të personit të interesuar - porositësit;

3. **"Super ekspertizë"** është ekspertiza e shkallës më të lartë, ekspertiza profesionale e dy ekspertizave kundërtëne, e cila bëhet nga ekipi i përbërë prej të paktën tre ekspertësh të fushës përkatëse të ekspertizës nga organi i administratës shtetërore, institucioni i arsimit të lartë, institucioni shkencor ose institucioni profesional dhe personi juridik i themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare;

4. **"Provimi për ekspert"** është provimi që mbahet për shkak të vlerësimit të njohurive të nevojshme për marrjen e vërtetimit për provimin e dhënë për ekspert;

5. **"Licencë për ekspertizë"** është dokumenti i lëshuar nga Ministria e Drejtësisë, me të cilin vërtetohet se personi fizik, përkatësisht në organin e administratës shtetërore, institucionin e arsimit të lartë, institucionin shkencor, institucionin profesional dhe personi juridik i themeluar në

* Me këtë ligj bëhet harmonizimi me Rregulloren numër 910/2014 të PARLAMENTIT EVROPIAN DHE TË KËSHILLIT për identifikimin elektronik dhe shërbimet konfidenciale të transaksioneve elektronike në tregun e brendshëm dhe shfuqizimin e Direktivës 1999/93/BE, CELEX numër 32014R0910.

përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare mund të kryejë, përkatësisht mund të kryhet ekspertizë në fushën përkatëse;

6. **"Regjistri i Ekspertëve"** është libër publik që mbahet në Ministrinë e Drejtësisë dhe në të cilin evidentohen të dhënat për të gjithë personat fizikë të cilëve u është lëshuar, hequr ose ndërprerë licenca për ekspertizë në fushën përkatëse.

7. **"Regjistri i personave juridikë të cilët kryejnë ekspertizë"** është libër publik që mbahet në Ministrinë e Drejtësisë dhe në të cilin evidentohen të dhënat për të gjithë organet e administratës shtetërore, institucionet e arsimit të lartë, institucionet shkencore, institucionet profesionale dhe personat juridikë të themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare që kryejnë ekspertizë në përputhje me këtë ligj.

8. **"Dhoma e Ekspertëve e Republikës së Maqedonisë së Veriut"** është shoqëria profesionale e Dhomës së Ekspertëve e themeluar me këtë ligj (në tekstin e mëtejme: Dhoma).

Parimet themelore

Neni 3

Gjatë kryerjes së ekspertizës, ekspertët kanë për detyrë t'u përmbahen primeve të mëposhtme:

- pavarësia,
- ligjshmëria,
- kompetenca,
- ndershmëria,
- paanshmëria,
- profesionalizmi,
- mëvetësia,
- kursyeshmëria,
- përgjegjësia,
- ndërgjegjshmëria,
- efikasiteti dhe

- barazia, pa pasur parasysh përkatësinë në bazë të racës, ngjyrës së lëkurës, prejardhjes, përkatësisë nacionale ose etnike, seksit, gjinisë, orientimit seksual, identitetit gjinor, gjuhës, shtetësisë, origjinës sociale, fesë, bindjes fetare, politike ose bindjes tjetër, aftësisë ndryshe, moshës, statusit familjar ose martesor, gjendjes pronësore, gjendjes shëndetësore, ose ndonjë baze tjetër.

II. KRYERJA E EKPSPERTIZËS

Ekspertizë

Neni 4

Ekspertiza duhet të kryhet në mënyrë profesionale dhe të ndërgjegjshme në përputhje me rregullat e shkencës dhe të profesionit dhe normat etike dhe t'i dorëzohet porositësit të ekspertizës në kohë në përputhje me afatet e përcaktuara me ligj ose afatin e caktuar nga porositësi.

Subjektet të cilat mund të kryejnë ekspertizë

Neni 5

(1) Ekspertizë mund të kryejnë:

- personi fizik ekspert,
- personi juridik i regjistruar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare dhe
- institucioni i arsimit të lartë, institucioni shkencor, institucioni profesional dhe organi i administratës shtetërore në bazë të autorizimeve të përcaktuara me ligj.

(2) Super ekspertizë mund të kryejë personi juridik i themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare me të punësuar të paktën tre persona me licencë për ekspertizë, institucioni i arsimit të lartë, institucioni shkencor, institucioni profesional dhe organi i administratës shtetërore.

Mbajtja e evidencës**Neni 6**

(1) Personi fizik - ekspert, personat juridikë të themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare, organi i administratës shtetërore, institucioni i arsimit të lartë, institucioni shkencor dhe institucioni profesional kanë për detyrë të mbajnë evidencë për ekspertizat e kryera, përkatësisht super ekspertizat.

(2) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës së paragrafi (1) të këtij neni, i përcakton ministri i Drejtësisë.

Eksperti i huaj**Neni 7**

Nëse në Republikën e Maqedonisë së Veriut nuk ka ekspert ose institucion në fushën e caktuar dhe në rastet e tjera të përcaktuara me ligj, ekspertizë mund të kryejë eksperti i huaj ose institucioni i huaj profesional, nëse sipas ligjeve të vendit amë në të cilën është i regjistruar të kryejë ekspertizë, i përmbushin kushtet për kryerjen e ekspertizës.

Fushat e ekspertizës**Neni 8**

Fushat në të cilat kryhet ekspertiza përcaktohen me akt të Dhomës.

Kushtet për dhënien e provimit për ekspert me arsimin përkatës**Neni 9**

(1) Provimi për ekspert (në tekstin e mëtejme: provimi), jepet për shkak të kontrollimit të njohurive të nevojshme në fushën përkatëse.

(2) Provimin mund ta japë personi që i përmbush kushtet si në vijim:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- të ketë vendbanim në Republikën e Maqedonisë së Veriut,
- të ketë arsim të lartë në fushën përkatëse (diplomë për arsimin e mbaruar të lartë katërvjeçar ose diplomë me 300 kredi sipas Sistemit Evropian të Transferimit të Kredive (SETK),
- me vendim të plotfuqishëm mos t'i është shqiptuar ndalimi për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës derisa zgjasin pasojat e ndalimit,
- të ketë të paktën pesë vjet përvojë pune pas diplomimit në fushën përkatëse për të cilën është parashtruar kërkesa për dhënien e provimit profesional dhe
- të ketë të mbaruar trajnimin në fushën përkatëse të ekspertizës të organizuar nga Dhoma në kohëzgjatje prej të paktën 60 orë.

Realizimi i trajnimit për ekspertë**Neni 10**

(1) Trajnimi i ekspertëve zbatohet të paktën dy herë në vit para zbatimit të provimit dhe ai nuk mund të zgjasë më pak se 60 orë.

(2) Dhoma shpall konkurs publik për trajnimin e kandidatëve për ekspertë në fushën e caktuar, në ueb faqen e saj dhe në të paktën në dy gazeta ditore, nga të cilat të paktën në një nga gazetatat që botohen në gjuhën maqedonase dhe në gazetatat që botohen në gjuhën që e flasin të paktën 20% e qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(3) Për trajnimin e kryer, Dhoma i lëshon kandidatit për ekspert vërtetimin për trajnimin e kryer.

(4) Mënyra e zbatimit të trajnimit dhe forma dhe përmbajtja e vërtetimit për trajnimin e kryer përcaktohen me akt të Dhomës.

Zbatimi i provimit**Neni 11**

(1) Provimi përbëhet nga dy pjesë:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve dhe
- pjesa e dytë (pjesa me gojë), me të cilën kontrollohet aftësia praktike e kandidatëve.

(2) Pjesa e parë e provimit jepet me shkrim, duke iu përgjigjur një numri të caktuar pyetjesh.

(3) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga:

- shembulli praktik (ekspertiza e përgatitur) dhe mbrojtja e saj me gojë.

Neni 12

Provimi për ekspert në fushën përkatëse zbatohet të paktën dy herë në vit.

Programi dhe baza e të dhënave**Neni 13**

(1) Pjesa teorike e provimit jepet sipas programit në të cilin përmbahen materialet, rregullat dhe literatura.

(2) Programin për dhënien e pjesës teorike të provimit të paragrafi (1) të këtij neni e miraton ministri i Drejtësisë.

(3) Bazën e shembujve praktikë, me të cilët kontrollohet aftësia praktike e kandidatëve për ekspertë në fushën përkatëse, e përgatit Dhoma.

Përgjegjësi për kontrollimin e përmbushjes së kushteve për dhënien e provimit**Neni 14**

(1) Punët profesionale dhe administrative për nevojat e zbatimit të provimit i kryen Ministria e Drejtësisë, për të cilën ministri i Drejtësisë me vendim cakton përgjegjës – sekretar nga radha e të punësuarve në Ministri, i cili konstaton nëse kandidati i përmbush kushtet për dhënien e provimit.

(2) Kundër aktvendimit me të cilin refuzohet kërkesa për dhënien e provimit mund të iniciohet kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(3) Për çdo sesion të mbajtur të provimit, përgjegjësit të paragrafi (1) të këtij neni i takon kompensimi në të holla, në shumën e një të tretës së rrogës mesatare neto mujore të paguar në Republikën e Maqedonisë së Veriut, për të cilën ministri i Drejtësisë miraton aktvendim.

Kërkesë për dhënien e provimit**Neni 15**

(1) Kërkesën për dhënien e provimit, kandidati e parashtron në Ministrinë e Drejtësisë.

(2) Me kërkesën për dhënien e provimit, kandidati ka për detyrë të parashtrorë prova për përmbushjen e kushteve për dhënien e provimit, të përcaktuara me nenin 9 të këtij ligji.

(3) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e dorëzimit të kërkesës i përcakton ministri i Drejtësisë.

(4) Kërkesa e paragrafi (1) të këtij neni dhe dëshmitë e paragrafi (2) të këtij neni mund të parashtrohen edhe në formë elektronike me përdorimin e njetit të identifikimit elektronik përmes Portalit Nacional të shërbimeve elektronike ose përmes ndërmjetësuesit për shërbimet administrative për mënyrën elektronike, në përputhje me rregullat në fushën e menaxhimit elektronik dhe të shërbimeve elektronike dhe në fushën e dokumenteve elektronike, të identifikimit elektronik dhe të shërbimeve konfidenciale.

(5) Me përjashtim të paragrafit (4) të këtij neni, dhe në rast të ndërprerjes teknike të funksionimit të Portalit Nacional të shërbimeve elektronike, kërkesa dhe dëshmitë e paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni, në formën e dokumenteve elektronike dorëzohen përmes dërgesës së rekomanduar dhe të kualifikuar elektronike në adresën elektronike të personit kompetent nga Ministria e Drejtësisë, në përputhje me rregullat në fushën e dokumenteve elektronike, të identifikimit elektronik dhe të shërbimeve konfidenciale.

(6) Ministria e Drejtësisë mban dosje për çdo person që ka parashtruar kërkesë për dhënien e provimit për ekspert.

Komisioni i Provimit

Neni 16

(1) Provimi jepet para Komisionit të provimit (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni) i cili përbëhet nga kryetari, katër anëtarë dhe zëvendësit e tyre, të cilët emërohen nga ministri i Drejtësisë nga radha e profesorëve të fakulteteve të akredituara në shtet, e gjykatësve, e prokurorëve publikë dhe e avokatëve, si dhe e profesionistëve me të paktën 10 vjet përvojë pune si ekspert.

(2) Mandati i kryetarit, i anëtarëve dhe i zëvendësve të tyre të Komisionit zgjat tre vjet pa të drejtën e rizgjedhjes.

(3) Për çdo sesion të mbajtur të provimit, kryetari dhe anëtarëve të Komisionit u takon kompensimi në të holla, në shumën e një gjysme të rrogës mesatare neto në Republikën e Maqedonisë së Veriut, për të cilën ministri i Drejtësisë miraton aktvendim.

(4) Mënyra e dhënies së provimit dhe sistemi i vlerësimit përcaktohet me akt të Dhomës, pas mendimit pozitiv të marrë paraprakisht nga ministri i Drejtësisë.

Vërtetimi për provimin e dhënë

Neni 17

(1) Kandidatëve të cilët e kanë dhënë provimin Ministria e Drejtësisë u lëshon vërtetim në afat prej 15 ditësh nga dita e mbarimit të provimit.

(2) Vërtetimi i paragrafit (1) të këtij neni mund të lëshohet edhe në formën e dokumentit elektronik që dorëzohet në profilin e shfrytëzuesit të Portalit Nacional të shërbimeve elektronike, në përputhje me rregullat në fushën e menaxhimit elektronik dhe të shërbimeve elektronike dhe në fushën e dokumenteve elektronike, të identifikimit elektronik dhe të shërbimeve konfidenciale.

(3) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, dhe në rast të ndërprerjes teknike të funksionimit të Portalit Nacional të shërbimeve elektronike, vërtetimi i paragrafit (1) të këtij neni, në formën e dokumentit elektronik dorëzohet përmes dërgesës së rekomanduar dhe të kualifikuar elektronike në adresën elektronike të parashtruesit të kërkesës, në përputhje me rregullat në fushën e dokumenteve elektronike, të identifikimit elektronik dhe të shërbimeve konfidenciale.

(4) Formën dhe përmbajtjen e vërtetimit të paragrafit (1) të këtij neni, i përcakton ministri i Drejtësisë.

(5) Me kërkesë të kandidatit i cili e ka dhënë provimin, vërtetimi i paragrafit (1) të këtij neni lëshohet në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën dhe alfabetin që e flasin 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Shpenzimet për dhënien e provimit

Neni 18

(1) Shpenzimet për dhënien e provimit i bartë kandidati, nëse institucioni ku është i punësuar nuk i paguan.

(2) Lartësinë e shpenzimeve për dhënien e provimit të paragrafit (1) të këtij neni, e cakton ministri i Drejtësisë në bazë të shpenzimeve të bëra realisht për dhënien e provimit, të domosdoshme për zbatimin e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, zbatimin e testit me shkrim, përgatitjen e materialeve dhe ftesave dhe hartimin e certifikatave.

(3) Shpenzimet për dhënien e provimit paguhen në llogarinë e të hyrave të veta të Ministrisë së Drejtësisë.

(4) Nëse shpenzimet nuk janë paguar në llogarinë përkatëse të Ministrisë së Drejtësisë, brenda 15 ditësh para ditës së caktuar për mbajtjen e provimit, kandidatit nuk i lejohet dhënia e provimit.

(5) Nëse kandidati nuk e jep provimin brenda një viti nga dita e pagesës së mjeteve, mjetet e paguara kthehen në përputhje me ligjin.

Lëshimi i licencës për ekspertizë

Neni 19

(1) Personi i cili e ka dhënë provimin, mund të parashtrojë kërkesë për lëshimin e licencës për ekspertizë në Ministrinë e Drejtësisë.

(2) Kërkesës së paragrafit (1) të këtij neni i bashkëngjitet:

- dëshmia e trajnimit të kryer,
- dëshmia e provimit të dhënë dhe
- dëshmia e taksës së paguar administrative.

(3) Ministria e Drejtësisë i lëshon licencë për ekspertizë personit i cili i përmbush kushtet sipas paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni.

(4) Formën dhe përmbajtjen e formularit të licencës për ekspertizë, si dhe mënyrën e lëshimit të tij, i përcakton ministri i Drejtësisë.

(5) Me kërkesën e personit, licenca e paragrafit (1) të këtij neni lëshohet në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën dhe alfabetin që e flasin të paktën 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Marrja e licencës për ekspertizë pa dhënien e provimit

Neni 20

(1) Licencë për ekspertizë pa dhënien e provimit mund të marrë:

1) personi i cili ka diplomuar, ka magjistruar dhe ka doktoruar në shkencat në fushën në të cilën ka parashtruar kërkesë për lëshimin e licencës për ekspertizë dhe ka dorëzuar dokumentacionin e nevojshëm sipas nenit 9, paragrafi (2) të këtij ligji, me ç'rast i lëshohet licenca për ekspertizë dhe regjistrohet në Regjistrin e Ekspertëve;

2) personi i cili ka diplomuar dhe ka magjistruar në fushën për të cilën ka parashtruar kërkesë për licencë me pesë vjet përvojë pune në profesion, pas kërkesës së parashtruar për lëshimin e licencës dhe dorëzimit të dokumentacionit të nevojshëm nga neni 9, paragrafi (2), të këtij ligji, me ç'rast i lëshohet licenca për ekspertizë dhe regjistrohet në Regjistrin e Ekspertëve dhe

3) specialistët e mjekësisë gjyqësore pas kërkesës së parashtruar për lëshimin e licencës dhe dorëzimit të dokumentacionit të nevojshëm nga neni (9), paragrafi (2), të këtij ligji, me ç'rast i lëshohet licenca për ekspertizë dhe regjistrohet në Regjistrin e Ekspertëve.

(2) Personat e paragrafit (1) të këtij neni, marrin licencë për ekspertizë sipas kërkesës së parashtruar paraprakisht te Ministria e Drejtësisë nëse i përmbushin kushtet të paragrafit (1) të këtij neni.

(3) Ministri i Drejtësisë me aktvendim e refuzon kërkesën e paragrafit (2) të këtij neni, nëse nuk përmbushen kushtet ligjore nga ky nen.

(4) Kundër aktvendimit të paragrafit (3) të këtij neni, mund të inicohet kontest administrativ para gjykatës kompetente.

Betimi**Neni 21**

(1) Personat e neneve 19, paragrafi (3) dhe 20 të këtij ligji, ditën e marrjes së licencës për ekspertizë japin këtë betim para ministrit të Drejtësisë dhe kryetarit të Dhomës:

"Angazhohem dhe premtoj me nderin tim se ekspertizën do ta kryej me ndërgjegje, në mënyrë të paanshme, në përputhje me rregullat e shkencës dhe të njohurive profesionale, normat etike dhe standardet profesionale dhe se do t'i dorëzojë gjetjet dhe mendimet e mia në mënyrë të saktë, në kohë dhe në mënyrë të plotë."

(2) Nëse personi i paragrafit (1) të këtij neni nuk jep betim, nuk do t'i jepet licenca për ekspertizë.

Regjistrat**Neni 22**

(1) Licencat e lëshuara dhe të hequra për ekspertizë, si dhe licencat e ekspertëve që janë shfuqizuar, evidentohen në Regjistrin e Ekspertëve, ndërsa personat juridikë që kryejnë ekspertizë evidentohen në Regjistrin e Personave Juridikë që kryejnë ekspertizë, të cilat i mban Ministria e Drejtësisë.

(2) Regjistrat e paragrafit (1) të këtij neni publikohen në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë dhe në ueb faqen e Dhomës.

(3) Formën e regjistrave të paragrafit (1) të këtij neni dhe mënyrën e mbajtjes së tyre i përcakton ministri i Drejtësisë.

Përmbajtja e regjistrave**Neni 23**

(1) Regjistri i Ekspertëve i përmban këto të dhëna:

1) emrin dhe mbiemrin, adresën, numrin e telefonit, kutinë elektronike për pranimin e letrave dhe numrin e regjistratit të licencës së ekspertit; dhe

2) fushën e ekspertizës për të cilën është lëshuar licenca dhe

3) vendimet e shqiptuara disiplinore në pajtim të formës së prerë në përputhje me nenin 44 paragrafi (4).

(2) Regjistri i personave juridikë që kryejnë ekspertizë i përmban të dhënat si në vijim:

1) të dhënat për emrin, selinë NVAQ-në dhe fushën e ekspertizës së personit juridik që kryen ekspertizë dhe

2) fushën e shënimeve;

(3) Personat, përkatësisht subjektet e paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni kanë për detyrë që menjëherë, ndërkaq brenda tetë ditësh pune nga dita e ndryshimit të bërë, ta njoftojnë Ministrinë e Drejtësisë, Dhomën dhe Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut për të gjitha ndryshimet në lidhje me të dhënat e përmbajtura në regjistrat.

Sigurimi nga përgjegjësia**Neni 24**

(1) Tregtari individ - eksperti, personi fizik - eksperti, personi juridik i themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare, organi i administratës shtetërore, institucioni i arsimit të lartë, institucioni shkencor dhe institucioni profesional mund të sigurohen nga përgjegjësia për dëmin që mund ta shkaktojnë gjatë kryerjes së ekspertizës ndaj porositësit ose personit të tretë.

(2) Shuma më e ulët e sigurimit nga përgjegjësia nga dëmi është 20.000 euro në kundërvlerë denari për personin juridik të themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare, organin dhe institucionin e administratës shtetërore, ndërsa 3.000 euro në kundërvlerë denari për tregtarin individ - ekspert dhe personin fizik - ekspert.

(3) Tregtari individ - eksperti, personi juridik i themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare, organi i administratës shtetërore, institucioni i arsimit të lartë, institucioni shkencor dhe institucioni profesional, mundet që përveç shumës së paraparë sipas paragrafit (2) të këtij neni, në mënyrë shtesë të sigurohen edhe në shumë më të lartë, me kërkesën e porositësit të ekspertizës.

(4) Sigurimi nga përgjegjësia e rregulluar në përputhje me këtë nen nuk e liron ekspertin nga përgjegjësia e tij ndaj personave të dëmtuar, për dëmin e shkaktuar në përputhje me ligjin.

Trajnimi i vazhdueshëm**Neni 25**

(1) Trajnimi i vazhdueshëm paraqet përsosje të vazhdueshme profesionale me qëllim të zgjerimit të njohurive dhe aftësive teorike dhe praktike për shkak të kryerjes profesionale dhe efikase të ekspertizës.

(2) Eksperti ka për detyrë të përsoset vazhdimisht në mënyrë profesionale, të jetë në hap me të arriturat dhe metodat shkencore në profesion dhe të marrë pjesë në konsultime, trajnime dhe forma të tjera të edukimit në vend.

(3) Trajnimi i vazhdueshëm është i detyrueshëm.

(4) Eksperti çdo vit ka për detyrim ta ndjekë trajnimin për përsosje të vazhdueshme profesionale, të cilin e organizon dhe e zbaton Dhoma në bashkëpunim me Ministrinë e Drejtësisë.

(5) Në përputhje me këtë ligj, mosndjekja e trajnimit të vazhdueshëm në fushën përkatëse sipas paragrafit (4) të këtij neni konsiderohet shkelje disiplinore.

Heqja e licencës për ekspertizë**Neni 26**

(1) Licenca për ekspertizë hiqet nëse:

- eksperti e humb aftësinë e punës, me ditën e plotfuqishmërisë së aktvendimit për aftësinë e hequr të punës,

- licenca është lëshuar në bazë të të dhënave të pasakta, nga dita që bëhet e ditur,

- eksperti, në procedurë pranë organit kompetent, në të cilin e kryen ekspertizën, është dënuar tri herë me të holla gjatë një viti kalendarik, nga dita e njoftimit të dorëzuar për dënimin e tretë në të holla nga organi kompetent;

- me vendim të plotfuqishëm është shqiptuar ndalimi i ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës, për kohën derisa zgjasin pasojat juridike të shqiptimit të ndalimit, me ditën e plotfuqishmërisë së vendimit.

- është dënuar me vendim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale me dënim të pakushtëzuar me burg mbi gjashtë muaj, për kohën derisa zgjasin pasojat juridike të dënimin, nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit.

- është dënuar me vendim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale të dhëniës së konstatimit dhe mendimit të rremë, nga dita e plotfuqishmërisë së vendimit dhe

- është dorëzuar vendimi për heqjen e licencës për ekspertizë nga Komisioni disiplinor i Dhomës për shqiptimin e masës disiplinore në përputhje me nenin 41, paragrafi (1), pika 4 dhe nenin 42, paragrafët (4) dhe (8) të këtij ligji, nga dita e dorëzimit të saj te ministri i Drejtësisë.

(2) Organi kompetent i paragrafit (1), nënparagrafëve 1, 2, 3, 4, 5, 6 të këtij neni ka për detyrë që menjëherë, ndërkaq brenda tri ditësh nga plotfuqishmëria e vendimit, ta njoftojë Ministrinë e drejtësisë për këtë.

(3) Në rastet sipas paragrafit (1), nënparagrafëve 1, 2, 3, 6 dhe 7 të këtij neni, personi të cilit i është hequr licenca nuk mund të marrë licencë të re për ekspertizë nga cilado fushë.

Shfuqizimi i licencës për ekspertizë

Neni 27

Licenca për ekspertizë shfuqizohet:
- nëse eksperti e kërkon vetë dhe
- me vdekjen e ekspertit.

Shlyerja nga Regjistri i ekspertëve

Neni 28

(1) Për heqjen e licencës për ekspertë në përputhje me nenin 26 të këtij ligji dhe shfuqimizimin e licencës për ekspert në përputhje me nenin 27 të këtij ligji, ministri i Drejtësisë miraton aktvendim me të cilin ekspertin e shlyen nga Regjistri i ekspertëve.

(2) Kundër aktvendimit të paragrafit (1) të këtij neni mund të inicohet kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(3) Aktvendimin e paragrafit (1) të këtij neni, Ministria e Drejtësisë me detyrë zyrtare e dorëzon në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe në Dhomë.

Shpërblimi dhe kompensimi

Neni 29

(1) Për ekspertizën e kryer ose super ekspertizën, eksperti ka të drejtën e shpërblimit dhe të drejtën e kompensimit për shpenzimet e nevojshme reale.

(2) Lartësia e shpërblimit për ekspertizën e kryer ose super ekspertizën përcaktohet sipas kompleksitetit të ekspertizës, kohës së nevojshme për mbledhjen e të dhënave dhe përgatitjen e ekspertizës (konstatimit dhe mendimit).

(3) Lartësia e shpenzimeve të nevojshme realisht përcaktohet në bazë të shpenzimeve reale të nevojshme ditore dhe të udhëtimit dhe në bazë të shpenzimeve materiale.

(4) Mënyrën e llogaritjes së shpërblimit dhe kompensimin nga ky nen e përcakton Dhomë me listë tarifore, pas mendimit pozitiv të marrë paraprakisht nga ministri i Drejtësisë.

(5) Ekspertizat e kryera nga personi fizik - eksperti dhe personat juridikë të themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit të Shoqërive Tregtare në lëndët e ndihmës juridike falas arkëtohen në lartësinë për 40% të tarifës më të ulët se tarifa e përcaktuar.

(6) Ministria e Drejtësisë e kompenson shpenzimin e paragrafit (5) të këtij neni.

Dorëzimi i të dhënave

Neni 30

(1) Përgjegjësit e institucioneve dhe të organeve që mbajnë evidenca, regjistra, libra publikë, përmbledhje të të dhënave personale dhe të dhëna të tjera që ekspertit i nevojiten për përgatitjen e ekspertizës në procedurën e përcaktuar me ligj, kanë për detyrë që pa vonesë, në procedurë të përcaktuar me ligj dhe pa kompensim t'ia japin ekspertit të dhënat e nevojshme.

(2) Eksperti ka për detyrë që të dhënat e paragrafit (1) të këtij neni t'i shfrytëzojë në përputhje me këtë ligj dhe me rregullat që kanë të bëjnë me mbrojtjen e të dhënave personale dhe të informatave të klasifikuara.

(3) Ekspertët të cilëve u është lëshuar licenca për ekspertizë në fushën përkatëse ku lëndë e ekspertizës janë paluajtshmëritë mund të lidhen në mënyrë elektronike në sistemin informativ të Agjencisë së Kadastrës së Paluajtshmërive me qëllim të shfrytëzimit të të dhënave të nevojshme për kryerjen e ekspertizës dhe t'i shfrytëzojnë shërbimet e Agjencisë së Kadastrës së Paluajtshmërive në mënyrë elektronike.

III. DHOMA E EKSPERTËVE DHE ORGANET E DHOMËS**Dhomë e Ekspertëve**

Neni 31

(1) Dhomë është institucion i pavarur dhe profesional i ekspertëve të bashkuar me qëllim të mbrojtjes dhe të avancimit të profesionalizmit, të detyrave dhe të të drejtave etike, për të përmirësuar cilësinë e ekspertizës, për të ndjekur marrëdhënien e ekspertëve për shoqërinë dhe qytetarët, si dhe për mbrojtjen e ekspertëve.

(2) Anëtarësimi në Dhomë është i detyrueshëm për të gjithë ekspertët.

(3) Dhomë ka cilësinë e personit juridik me seli në Shkup dhe është e regjistruar në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(4) Dhomë i ka këto akte: Statutin, Kodin e Etikës së Ekspertëve, Rregulloren e përgjegjësisë disiplinore dhe aktet e tjera në përputhje me këtë ligj.

(5) Me Statutin e Dhomës rregullohen veçanërisht organizimi, menaxhimi, puna, llojet e trajnimeve, financimi i Dhomës dhe kontrolli i brendshëm.

(6) Me Kodin e Etikës së Ekspertëve rregullohen të drejtat dhe detyrimet e ekspertëve, të drejtat dhe detyrimet për trajnimin e vazhdueshëm, sjellja dhe përgjegjësia profesionale, konflikti i interesave, marrëdhënia profesionale ndaj porositisit të ekspertizës dhe çështjet e tjera me interes për ekspertët.

(7) Organet e Dhomës janë Kuvendi i Dhomës, Këshilli drejtues, Këshilli mbikëqyrës, kryetari i Dhomës dhe Komisioni disiplinor.

(8) Në Dhomë themelohen njësitë profesionale në përputhje me fushat e ekspertizës, si formë themelore e lidhjes dhe organizimit profesional të anëtarëve të Dhomës.

(9) Dhomë vendos dhe mban bashkëpunim me institucionet, shoqatat dhe dhomat e ngjashme vendase dhe të huaja të ekspertëve.

Njësitë profesionale

Neni 32

(1) Anëtarët e Dhomës i realizojnë interesat e tyre në Dhomë drejtpërdrejt, përmes njësite profesionale dhe tërthorazi, përmes përfaqësuesve të zgjedhur në Kuvendin e Dhomës, si dhe përmes formave të tjera të organizimit në përputhje me Statutin e Dhomës.

(2) Njësitë profesionale kanë shef dhe zëvendës nga radha e anëtarëve të tyre, me mandat katërvjeçar pa të drejtën e rizgjedhjes.

(3) Shefi i paragrafit (3) të këtij neni është anëtar i Kuvendit të Dhomës dhe i përfaqëson interesat e njësisë profesionale në kuadër të Dhomës. Në mungesë të tij, e zëvendëson zëvendësshef.

(4) Çdo njësi profesionale zgjedh nga një anëtar nga radhët e tij si përfaqësues në Kuvendin e Dhomës.

(5) Mund të themelohet vetëm një njësi profesionale nga fusha e njëjtë e ekspertizës.

(6) Mënyra e themelimit, e organizimit, puna dhe vendimmarrja e njësite profesionale në Dhomë rregullohen me akt të Dhomës.

Kuvendi i Dhomës

Neni 33

(1) Kuvendi i Dhomës (në tekstin e mëtejshëm: Kuvendi) përbëhet nga shefat e njësite profesionale dhe përfaqësuesit e zgjedhur nga njësitë profesionale varësisht nga numri i anëtarëve në këto seksione. Mënyra e përcaktimit të numrit të përfaqësuesve të zgjedhur nga njësitë profesionale përcaktohet me akt të Dhomës.

(2) Kuvendi mbledhet të paktën një herë në vit, punon në mbledhje, nëse janë të pranishëm të paktën gjysma e numrit të përgjithshëm të përfaqësuesve të paragrafit (1) të këtij neni, dhe vendos me shumicën e votave të të pranishmëve.

(3) Nëse në Kuvend nuk janë të pranishëm gjysma e numrit të përgjithshëm të ekspertëve në përputhje me kushtet e përcaktuara me këtë nen, Kuvendi thërret sërish në afat shtesë prej 30 ditësh.

(4) Në Kuvendin e mbledhur në afatin shtesë nevojitet prania e të paktën një të tretës së numrit të përgjithshëm të ekspertëve të paragrafit (1) të këtij neni. Kuvendi i mbledhur në afatin shtesë vendos me shumicën e votave të përfaqësuesve të pranishëm.

(5) Mbledhjen e Kuvendit mund ta thërrasë kryetari i Dhomës në bazë të vendimit të Këshillit Drejtues ose me kërkesë me shkrim nga të paktën 20 anëtarë të Dhomës.

(6) Nëse kryetari i Dhomës nuk e thërret mbledhjen në afat prej 30 ditësh nga dita e miratimit të vendimit të Këshillit Drejtues, përkatësisht nga kërkesa e parashtruar e anëtarëve të Dhomës, mbledhjen do ta thërrasë anëtari i Këshillit drejtues i caktuar nga ky organ, përkatësisht anëtarët e Dhomës që e kanë parashtruar kërkesën.

(7) Nëse mbledhjen e Kuvendit nuk e thërret anëtari i Këshillit Drejtues ose anëtarët e Dhomës sipas paragrafit (5) të këtij neni, mbledhjen e Kuvendit mund ta thërrasë edhe ministri i Drejtësisë.

(8) Mbledhjen e Kuvendit e drejton kryesia e punës prej tre anëtarëve të cilët i zgjedhin përfaqësuesit e pranishëm në mbledhjen e Kuvendit.

(9) Anëtarët e Këshillit drejtues, kryetari i Dhomës dhe anëtarët e organeve të tjera të Dhomës zgjidhen me mandat katërvjeçar, me të drejtën edhe të një zgjedhjeje.

(10) Të gjitha shpenzimet e bëra në lidhje me aktivitetin e ekspertit në organet e Dhomës, në komisionet dhe grupet e punës, i mbulon Dhomja.

Kompetenca e Kuvendit

Neni 34

Kuvendi i kryen këto detyra:

1) miraton Statutin dhe Rregulloren e Punës së Kuvendit;

2) miraton akte të tjera të Dhomës dhe standarde të nevojshme për kryerjen e ekspertizës;

3) e konfirmon përbërjen e anëtarëve të Këshillit Drejtues, numri i të cilëve, duke e përfshirë edhe kryetarin e Dhomës duhet të jetë tek;

4) zgjedh anëtarë të Këshillit Mbikëqyrës, kryetar të Dhomës dhe anëtarë të organeve të tjera të Dhomës;

5) shqyrton propozime, kërkesa dhe rekomandime për kryerjen me sukses të ekspertizës dhe punës së Dhomës;

6) vendos për mënyrën e organizimit të trajnimit të vazhdueshëm të ekspertëve dhe miraton program të trajnimeve;

7) miraton Programin e punës të Dhomës;

8) miraton llogari vjetore për vitin paraprak me propozim për llogari për vitin e ardhshëm;

9) shqyrton dhe miraton raport për aktivitetet e përgjithshme;

10) cakton lartësinë e anëtarësisë, e cila nuk mund të jetë më e madhe se një rrogë mujore mesatare bruto e paguar në Republikën e Maqedonisë së Veriut në vitin paraprak dhe e përcakton mënyrën e pagesës;

11) vendos për përdorimin e mjeteve të fituara nga dënimet në të holla në përputhje me dispozitat e këtij ligji;

12) vendos për mënyrën e kontrollit mbi punën e ekspertëve dhe

13) vendos për të gjitha çështjet e tjera të parapara me këtë ligj dhe me Statutin e Dhomës.

Këshilli drejtues

Neni 35

(1) Këshilli drejtues përbëhet nga kryetari i Dhomës dhe shefat e njësive profesionale.

(2) Këshilli drejtues i kryen këto detyra:

1) përcakton Propozimstatutin dhe aktet e tjera të Dhomës;

2) ndërmerr dhe zbaton nismë për shqyrtimin e çështjeve me interes të përbashkët të ekspertëve;

3) miraton Rregulloren e Punës së Këshillit Drejtues;

4) miraton Kodin e Etikës të Ekspertëve, pas mendimit pozitiv të marrë paraprakisht nga ministri i Drejtësisë;

5) përpilon propozimlistën e ekspertëve që nuk e kanë paguar shumën e anëtarësisë vjetore, të përcaktuar nga Kuvendi në përputhje me nenin 34, paragrafi (1), pika 10) të këtij ligji dhe atë e dorëzon deri më 10 qershor të vitit vijues për të cilën paguhet anëtarësia te ministri i Drejtësisë.

6) i zbaton vendimet e plotfuqishme të Komisionit disiplinor;

7) mbikëqyr trajnimin e vazhdueshëm të ekspertëve;

8) kujdeset për statusin e ekspertëve, marrëdhëniet me organet e tjera dhe personat e tretë;

9) e organizon trajnimin e vazhdueshëm të ekspertëve duke organizuar seminare dhe ligjërata, për të cilën përgatit program vjetor dhe mban evidencë për pjesëmarrjen në të;

10) përgatit mbledhjen e Kuvendit;

11) i zbaton vendimet e Kuvendit;

12) përpilon propozimprogram për punën e Dhomës dhe trajnimin e vazhdueshëm;

13) përpilon propozimllogari vjetore dhe propozimllogari për vitin e ardhshëm;

14) përgatit propozimlistë tarifore për llogaritjen e shpërblimit dhe të kompensimit të ekspertëve;

15) propozon anëtarë të Këshillit Mbikëqyrës;

16) kujdeset për arkëtimin e rregullt të anëtarësisë dhe propozon masa për mbledhjen e rregullt të saj dhe

17) vendos për çështje të tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe vendos për të gjitha çështjet që nuk janë në kompetencë të organeve të tjera të Dhomës.

(3) Mbledhjen e Këshillit drejtues të Dhomës e thërret kryetari i Këshillit drejtues, ndërsa mund ta konvokojë edhe me kërkesën e një të tretës së numrit të përgjithshëm të anëtarëve të Këshillit Drejtues.

(4) Këshilli drejtues mund të mbajë mbledhje nëse në të janë të pranishëm më shumë se gjysma e anëtarëve të Këshillit drejtues. Vendimet e Këshillit Drejtues miratohen me shumicë votash të anëtarëve të pranishëm. Me Statutin e Dhomës veçanërisht përcaktohen rastet kur nevojitet shumica e kualifikuar e anëtarëve të Këshillit drejtues për miratimin e vendimit.

(5) Kryetari dhe anëtarët e Këshillit Drejtues të cilët e kryejnë punën e tyre në organet e Dhomës marrin shpërblim për të, lartësinë e së cilës e përcakton Kuvendi me propozimin e Këshillit drejtues dhe nuk mund të jetë më e lartë se një rrogë mujore mesatare neto e paguar në Republikën e Maqedonisë së Veriut në muajin paraprak, ndërsa kanë edhe të drejtën e kompensimit për shpenzimet e bëra realisht që i kanë pasur në lidhje me ushtrimin e funksionit.

(6) Kryetari dhe anëtarët e Këshillit drejtues kanë mandat katërvjeçar pa të drejtën e rrizgjedhjes.

(7) Këshilli Drejtues e përcakton me akt lartësinë e kompensimit për shpenzimet e bëra realisht të udhëtimit të anëtarëve të Këshillit drejtues.

(8) Mënyra e zgjedhjes së anëtarëve të Këshillit drejtues përcaktohet me Statutin e Dhomës.

Këshilli mbikëqyrës

Neni 36

(1) Këshilli mbikëqyrës përbëhet nga tre anëtarë prej të cilëve njëri është kryetar me mandat dyvjeçar me të drejtën e një rrizgjedhjeje.

(2) Кëshilli mbikëqyrës:

- kujdeset për punën ligjore të Dhomës në fushën e punës materiale - financiare dhe të kontabilitetit,
 - kryen kontrollë periodike mbi funksionimin e punës financiare dhe të kontabilitetit të Dhomës,
 - i jep mendim Këshillit drejtues për hartimin e llogarisë përfundimtare të Dhomës,
 - jep mendim për raportin e Dhomës për periudhën e kaluar në Këshillin Drejtues,
 - propozon plan për punën financiare të Dhomës për vitin e ardhshëm në Këshillin drejtues,
 - kujdeset për dorëzimin e rregullt dhe në kohë të punës materiale - financiare në organet dhe institucionet kompetente dhe
 - kryen punë të tjera në përputhje me këtë ligj.
- (3) Puna e Këshillit mbikëqyrës rregullohet më afër me Rregulloren e punës të cilën e miraton Këshilli mbikëqyrës.

Kryetari i Dhomës

Neni 37

(1) Kryetari i Dhomës njëkohësisht është edhe kryetar i Këshillit drejtues me mandat katërvjeçar.

(2) Kryetari e prezanton dhe përfaqëson Dhomën. Në rast pengimi, detyrat e tij i kryen anëtarë më i vjetër në moshë i Këshillit drejtues.

(3) Njësitë profesionale mund të propozojnë më së shumti një kandidat për kryetar. Procedura për zgjedhjen e kryetarit rregullohet nga Statuti i Dhomës.

(4) Kryetari i Dhomës:

1) kujdeset që Dhoma të punojë në përputhje me ligjin;

2) i zbaton vendimet e Kuvendit dhe të Këshillit drejtues të Dhomës;

3) ndërmjetëson në zgjidhjen e kontesteve ndërmjet ekspertëve,

4) nënshkruan urdhër për pagesën e mjeteve nga llogaria e Dhomës dhe

5) kryen punë të tjera të parapara me Statutin e Dhomës.

Shërbimi administrativo-teknik

Neni 38

Dhoma ka sekretar i cili i kryen punët administrativo-teknike për nevojat e Dhomës. Në Dhomën mund të punësohen edhe persona të tjerë, varësisht nga nevoja e Dhomës.

Financimi i Dhomës

Neni 39

(1) Ekspertët paguajnë detyrimisht çdo vit anëtarësim vjetor. Lartësia e anëtarësimit caktohet në mbledhjen e Kuvendit.

(2) Dhoma fiton të ardhura edhe nga donacionet dhe nga burimet e tjera me të cilat nuk cenohet pavarësia dhe ndershmëria e kryerjes së punëve të ekspertizës dhe etikës profesionale.

(3) Pranimin e donacioneve e miraton Këshilli drejtues.

IV. PROCEDURA DISIPLINORE**Organet disiplinore**

Neni 40

(1) Organ disiplinor i Dhomës është Komisioni disiplinor.

(2) Në Kuvend përcaktohet lista e ekspertëve për anëtarët e komisioneve disiplinore, me propozimin e Këshillit drejtues.

(3) Këshillin drejtues e formon komision disiplinor (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni) me fletëparaqitjen e parashtruesit të autorizuar: gjykatësi, prokurori publik, porositësi dhe pjesëmarrësi në procedurë i cili ka interes juridik. Fletëparaqitjes duhet t'i dorëzohet dëshmi për shkeljen e bërë.

(4) Komisioni përbëhet nga pesë anëtarë dhe zëvendësit e tyre, nga të cilët dy anëtarë janë nga lista e paragrafit (2) të këtij neni, nga të cilët një anëtar është ekspert dhe zëvendësi i tij në fushën përkatëse, një anëtar dhe zëvendësi i tij me propozimin e ministrit të Drejtësisë nga radha e nëpunësve administrativë përgjegjës në Ministrinë e Drejtësisë me stazhin e çështjeve juridike më tepër se 10 vjet pas dhënies së provimit gjyqësor, një anëtar dhe zëvendësi i tij profesor i rregullt nga fakulteti i akredituar juridik në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe një anëtar dhe zëvendësi i tij gjykatës nga gjykata themelore me propozimin e Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Parashtruesi i fletëparaqitjes nuk mund të jetë anëtar i Komisionit.

(5) Këshilli drejtues gjatë zgjedhjes së Komisionit e emëron kryetarin nga radha e dy anëtarëve të propozuar nga lista e paragrafit (2) të këtij neni.

(6) Mënyra dhe kushtet më të afërta të punës së Komisionit disiplinor rregullohen me Rregulloren për procedurën disiplinore të Dhomës.

Llojet e masave disiplinore

Neni 41

(1) Për shkeljen e bërë disiplinore, ekspertit mund t'i shqiptohen këto masa disiplinore:

1) paralajmërimi publik;

2) dënimi në të holla;

3) heqja e përkohshme e licencës për ekspertizë dhe

4) heqja e përhershme e licencës për ekspertizë.

(2) Masat disiplinore sipas paragrafit (1), pikat 1), 2) dhe 3) të këtij neni i shqipton Komisioni, ndërsa gjatë shqiptimit të masës disiplinore sipas paragrafit (1), pika 4) të këtij neni, Komisioni parashtron propozim për heqjen e përhershme të licencës për ekspertizë te ministri i Drejtësisë.

(3) Gjatë shqiptimit të masës disiplinore të heqjes së përkohshme të licencës, eksperti mund t'i punojë vetëtrëndë në rrjedhë, por jo edhe të marrë në punë lëndë të reja.

Masat për shkeljet disiplinore

Neni 42

(1) Masa disiplinore e paralajmërimit publik do t'i shqiptohet ekspertit, nëse:

- shkresat zyrtare dhe të dhënat i ruan në kundërshtim me rregullat për punën arkivore dhe punën në zyrë;

- e shkel respektimin e duhur të palëve dhe organeve të mbikëqyrjes dhe

- i shkel dispozitat e Statutit, Kodin e Etikës së Ekspertëve, standardet profesionale dhe aktet që përcaktojnë detyrimet e ekspertit.

(2) Masa disiplinore e dënimit në të holla do t'i shqiptohet ekspertit, nëse:

- nuk paguan rregullisht anëtarësim,

- nuk ndjek trajnim për përsosje të vazhdueshme profesionale dhe

- e shkel listën tarifore për shpërbtim për ekspertizën e kryer (arkëton më shumë ose më pak se shuma e përcaktuar në listën tarifore).

(3) Nëse shkelja disiplinore e paragrafit (2) të këtij neni përsëritet dy herë radhazi gjatë një viti kalendarik, shqiptohet masa disiplinore e heqjes së përkohshme të licencës për ekspertizë për periudhën prej tre deri gjashtë muaj.

(4) Masa disiplinore e heqjes së përhershme të licencës për ekspertizë shqiptohet, nëse:

- e kryen ekspertizën në mënyrë joprofesionale ose të pandërgjegjshme në kundërshtim me rregullat e shkencës dhe të profesionit, normat etike dhe konfliktin e interesave,
- nëse ndërmer veprim për të cilin në përputhje me këtë ligj ose ligj tjetër nuk ka guxuar ta ndërmarë,
- në mënyrë të pajustificuar të paktën dy herë në një vit kalendarik mungon para gjykatës ose prokurorit publik dhe organit tjetër shtetëror kur thirret dhe
- nuk vepron sipas vendimeve, urdhrave dhe konkluzioneve të gjykatës ose organit kompetent.

(5) Masa disiplinore e paralajmërimit publik vendoset në tabelën e shpalljeve në selinë e Dhomës dhe në ueb faqen e saj, për periudhën prej 60 ditësh nga dita e shqiptimit të saj.

(6) Masa disiplinore e dënimit në të holla shqiptohet në lartësinë e dy rrogave mujore mesatare bruto të paguara në Republikën e Maqedonisë së Veriut në tre muajt e fundit, pagesa e të cilave mund të caktohet më së shumti në gjashtë këste të barabarta mujore.

(7) Gjatë shqiptimit të masave disiplinore, merren parasysh pesha e shkeljes, pasojat e asaj shkeljeje, shkalla e përgjegjësisë së ekspertit, rrethanat në të cilat është bërë shkelja, sjellja e tij e mëparshme, masat disiplinore të shqiptuara më parë, si dhe rrethanat e tjera lehtësuese dhe rrethanat rënduese.

(8) Në rast të kthimit, të kryer në periudhën prej një deri pesë vjet, do të zbatohet masa më e rëndë disiplinore deri arritjen e masës disiplinore të heqjes së përhershme të licencës për ekspertizë.

(9) Kundër vendimit të Komisionit, eksperti, përkatësisht parashtuesi i fletëparaqitjes ka të drejtën e ankesës në Ministrinë e Drejtësisë në afat prej tetë ditësh nga marrja e vendimit për masën e shqiptuar. Vendimi për ankim miratohet në afat prej 15 ditësh nga dita e parashtimit të tij.

(10) Kur vendoset për ankesën e parashtuar, ajo mund me aktvendim të cilin e miraton ministri i Drejtësisë të refuzohet si e pakohë ose e parashtuar nga parashtuesi i paautorizuar, të pranohet dhe lëndën ta kthejë në vendimarrje të sërishme, ta barazojë vendimin e Komisionit ose ta konfirmojë vendimin e Komisionit. Në rast kur për herë të dytë vendos për ankimin, ministri i Drejtësisë ka për detyrë të miratojë vendim meritot.

(11) Kur nuk është miratuar vendimi për ankesë në afatin e paraparë me paragrafin (9) të këtij neni, ose eksperti, përkatësisht parashtuesi i fletëparaqitjes nuk është i kënaqur me vendimin e miratuar për ankesën, eksperti, përkatësisht parashtuesi i fletëparaqitjes mund të ngrit kontest administrativ para gjykatës kompetente.

Parashkrimi

Neni 43

(1) Afati i parashkrimit për ngritjen e procedurës disiplinore është një vit nga konstatimi i shkeljes, por jo më shumë se tre vjet nga dita e kryerjes së shkeljes.

(2) Parashkrimi ndërpritet me çdo veprim hetimor që ndërmerret me qëllim të ngritjes së procedurës disiplinore.

Zbatimi i vendimeve disiplinore

Neni 44

(1) Vendimet e plotfuqishme disiplinore të miratuara në procedurë i zbaton Këshilli drejtues.

(2) Vendimet e plotfuqishme disiplinore për dënimin e shqiptuar në të holla dhe për shpenzimet e procedurës kanë fuqinë e dokumentit të përmbarueshëm.

(3) Nëse me vendimin e plotfuqishëm është shqiptuar masa e heqjes së licencës, eksperti të cilit ajo masë i është shqiptuar, ministri i Drejtësisë e shlyen nga Regjistri i ekspertëve në ditën e plotfuqishmërisë së saj.

(4) Vendimi i plotfuqishëm disiplinor me të cilin është shqiptuar ndonjë masë tjetër regjistrohet në Regjistrin e ekspertëve.

(5) Masa e paralajmërimit publik shlyhet nga Regjistri i Ekspertëve pas përfundimit të gjashtë muajve nga dita e publikimit të saj, ndërsa masat e tjera, përveç masës së heqjes së përhershme të licencës për ekspertizë, pas përfundimit të një viti nga shqiptimi i plotfuqishëm.

(6) Komisioni dorëzon njoftim në Ministrinë e Drejtësisë për përbushjen e kushteve sipas paragrafit (5) të këtij neni.

V. PROCEDURA E VEÇANTË PËR MARRJEN E LICENCËS PËR EKSPERTIZË

Neni 45

(1) Personi i cili nuk ka arsim të lartë përkatës, por ka kualifikime profesionale që mund t'i dëshmojë me dokumentacionin përkatës dhe të paktën pesë vjet përvojë pune në profesionin konkret, mund të parashtrojë kërkesë për marrjen e licencës për ekspertizë, në Dhomë.

(2) Dhoma formon Komisionin e përbërë prej të paktën pesë ekspertësh, nga të cilët tre janë në fushën për të cilën personi kërkon të marrë licencë dhe ata, me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve, vendosin nëse personi i përbush kushtet për të dhënë provimin për ekspert.

(3) Provimi për ekspert nga neni 11 i këtij ligji jepet brenda një muaji nga vendimi i miratuar me të cilin lejohet dhënia e provimit.

(4) Pas dhënies së provimit, personi caktohet të eksperti përkatës dhe punon një vit nën mentorim.

(5) Në pesë muajt e fundit të punës, personi ka për detyrë që në mënyrë të pavarur, nën mbikëqyrjen e mentorit, të përgatisë pesë ekspertiza dhe ato t'i prezantojë para Komisionit. Komisioni e vlerëson prezantimin e çdo lënde veçmas me "kënaq" ose "nuk kënaq".

(6) Nëse personi ka marrë katër nota "kënaq" konsiderohet se me sukses e ka kryer punën e mentorit.

(7) Dhoma në rastin nga paragrafi (5) i këtij neni në Ministrinë e Drejtësisë dorëzon vendim me të cilin vërtetohet se personi i ka përbushur kushtet për marrjen e licencës në fushën përkatëse.

(8) Ministri i Drejtësisë e lëshon licencën për ekspertizë dhe personi regjistrohet në Regjistrin e ekspertëve.

(9) Shpenzimet e dhënies së provimit dhe të mentorimit i mbulon personi i paragrafit (1) të këtij neni.

VI. BYROJA E VLERËSIMIT

Neni 46

(1) Byroja e Vlerësimit (në tekstin e mëtejshëm: Byroja) është organi i administratës shtetërore në kuadër të Ministrisë së Drejtësisë, me cilësinë e personit juridik.

(2) Byroja kryen punë profesionale në fushën e vlerësimit në përputhje me dispozitat e Ligjit të Vlerësimit.

(3) Byroja për nevojat e organeve shtetërore e përgatit Programin e vlerësimit.

Neni 47

Byroja bën vlerësim në përputhje me Ligjin e Vlerësimit, me zbatimin e metodologjive të përcaktuara në legjislacionin vendor dhe në përputhje me Standardet europiane dhe ndërkombëtare për vlerësim.

Neni 48

Në fushëveprimin e Byrosë nga sfera e vlerësimit bëjnë pjesë:

- ndjekja e arritjeve shkencore, profesionale dhe teknike në fushat në të cilat kryen vlerësimet, marrjen e masave për përmirësimin e punës, metodat e vlerësimit dhe përsosjen profesionale të punonjësve;

- njohja e kërkuesve të vlerësimit me arritjet në fushat e caktuara, me qëllim të udhëzimit të tyre në mundësitë e përdorimit të vlerësimit;
- marrjen e masave për aftësimin e njerëzve për vlerësim brenda Byrosë,
- propozimin e masave për përmirësimin e veprimtarisë së vlerësimit,
- kryerja e punës profesionale këshillimore për përmirësimin e cilësisë në veprimtarinë e vlerësimit,
- sigurimi i ndihmës ndërkombëtare në fushën e vlerësimit dhe bashkëpunimi me organizatat dhe shoqatat ndërkombëtare dhe
- kryerja e punëve të tjera të përcaktuara me ligj.

Neni 49

Në kryerjen e punëve në kuadër të fushëveprimit të saj dhe për punë të caktuara në kompetencë të Byrosë që kërkojnë profesionalizëm të veçantë dhe për kryerjen e të cilave nevojiten persona profesionistë, pajisje dhe mjete përkatëse që nuk i ka, Byroja mund të lidhë marrëveshje të bashkëpunimit me organin tjetër të administratës shtetërore, organin shtetëror, institucionin e arsimit të lartë, institucionin shkencor ose institucionin profesional.

Neni 50

- (1) Për vlerësimet e kryera nga bashkëpunëtorët e jashtëm në rastet sipas nenit 56, paragrafi (2), Byrosë i takon shpërblim dhe shpenzime në përputhje me Ligjin e Vlerësimit.
- (2) Shpërblimin dhe shpenzimet e vlerësimit i shlyen kërkuesi i shërbimit.

Neni 51

- (1) Me punën e Byrosë udhëheq drejtori.
- (2) Drejtorin e emëron Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut për periudhë katërvjeçare.
- (3) Për emërimin e drejtorit shpallet konkurs publik në tri gazeta ditore që botohen në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, nga të cilat njëra nga gazetaret që botohet në gjuhën që e flasin të paktën 20% e qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.
- (4) Drejtor mund të emërohet personi që i përmbush këto kushte:
 - 1) të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut;
 - 2) në momentin e zgjedhjes me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor nuk i është shqiptuar dënimi ose sanksioni i kundërvajtjes ndalimi për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;
 - 3) të ketë fituar të paktën 240 kredi sipas SETK ose të ketë mbaruar shkallën VII/1;
 - 4) të ketë minimum pesë vjet përvojë pune;
 - 5) të ketë një nga certifikatat e njohura ndërkombëtarisht ose certifikatat për njohjen aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet:
 - TOEFL IBT të paktën 74 pikë,
 - IELTS - të paktën 6 pikë,
 - ILEC (Cambridge English: Legal) - të paktën niveli B2,
 - FCE (Cambridge English: First) - të dhënë,
 - BULATS - të paktën 60 pikë ose
 - APTIS - të paktën niveli B2 dhe
 - 6) ta ketë dhënë testin psikologjik dhe testin e integritetit.
- (5) Funkcioni drejtor është i papajtuashëm me kryerjen e funksioneve ose profesioneve të tjera publike.

Neni 52

- Drejtorit të Byrosë i ndërpritet mandati para përfundimit të kohës për të cilën është emëruar:
- për shkak të vdekjes,
 - nëse këtë e kërkon vetë,
 - nëse konstatohet paafësia e përhershme për punë dhe
 - nëse i përmbush kushtet e pensionit.

Neni 53

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut e shkarkon drejtorin e Byrosë para përfundimit të mandatit për të cilin është emëruar:

- nëse me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa e ndalimit të ushtrimit të profesionit, të veprimtarisë ose të detyrës,
- nëse me vendim të plotfuqishëm gjyqësor është dënuar me burg në kohëzgjatje prej të paktën gjashtë muajsh dhe
- për shkak të ushtrimit joprofesional, të njëanshëm dhe të pandërgjegjshëm të funksionit dhe të kompetencave që i janë besuar.

Neni 54

(1) Në Byro të punësuarit grupohen në grupe dhe nëngrupe në përputhje me Ligjin e të Punësuarve në Sektorin Publik:

- nëpunës administrativë dhe
 - persona ndihmës - teknikë.
- (2) Të punësuarit e Byrosë kanë statusin e nëpunësve administrativë.
- (3) Për të punësuarit e paragrafit (2) të këtij neni, kategoritë, nivelet dhe titujt përcaktohen në përputhje me Ligjin e Nëpunësve Administrativë.
- (4) Për çështjet që kanë të bëjnë me klasifikimin, evidencën, punësimin, avancimin, përsosjen dhe aftësimin profesional, matjen e efektit dhe çështjet e tjera në lidhje me marrëdhënien e punës së nëpunësve administrativë në Byro, zbatohen dispozitat e Ligjit të Nëpunësve Administrativë.

(5) Të punësuarit e Byrosë që kryejnë punë ndihmëse-teknike kanë statusin e personelit ndihmës-teknik.

(6) Për çështjet që kanë të bëjnë me klasifikimin, evidencën, punësimin dhe çështjet e tjera në lidhje me marrëdhënien e punës së personelit ndihmës-teknik në Byro, zbatohen dispozitat e Ligjit të të Punësuarve në Sektorin Publik dhe rregullat e përgjithshme të marrëdhënieve të punës.

Neni 55

(1) Për kryerjen e punëve në kompetencë të saj, Byroja mund të angazhojë edhe bashkëpunëtorë të jashtëm në fushën përkatëse për të cilën shpall thirrje publike.

- (2) Bashkëpunëtorët e jashtëm i kryejnë vlerësimet në emër dhe për llogari të Byrosë.
- (3) Bashkëpunëtorët e jashtëm të Byrosë kanë për detyrë t'i përmbushin kushtet e përcaktuara me ligj.
- (4) Byroja ka për detyrë t'i publikojë listat e bashkëpunëtorëve të jashtëm - vlerësuesve në ueb faqen e saj.
- (5) Formularin e aplikimit për bashkëpunëtor të jashtëm - vlerësues, me propozimin e Byrosë e përcakton ministri i Drejtësisë.

Neni 56

(1) Vlerësimet, si rregull, i kryejnë të punësuarit në Byro.

- (2) Bashkëpunëtorët e jashtëm të nenit 55 të këtij ligji, Byroja mund t'i angazhojë për shkak:
 - të rasteve veçanërisht të ndërlikuara,
 - të rritjes së vëllimit të punës në lëndët në fushën e vlerësimit,
 - të vlerësimit nevojitet edhe pjesëmarrja e vlerësuesve të tjerë me specialitetin e njëjtë ose tjetër,
 - me kërkesë të organeve kompetente dhe
 - arsye të tjera të parashikuara me ligj.

Neni 57

(1) Për vlerësimin e kryer ose pjesëmarrjen në vlerësim, bashkëpunëtorët e jashtëm të Byrosë kanë të drejtën e kompensimit dhe shpërblimit.

(2) Gjatë përcaktimit të shpërblimit dhe të kompensimit të bashkëpunëtorëve të jashtëm merren parasysh ndërlikueshmëria, kohëzgjatja, vëllimi dhe burimet e nevojshme për vlerësimin e kryer.

(3) Me propozim të ministrit të Drejtësisë shpërblimin dhe kompensimin e bashkëpunëtorëve të jashtëm e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 58

(1) Për punën e saj, Byroja dorëzon Raport vjetor në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(2) Me propozim të Byrosë, Programin e vlerësimeve e miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 59

(1) Mjetet për financimin e Byrosë sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(2) Byroja mund të realizojë të ardhura personale, të ardhura nga donacionet dhe nga burimet e tjera të përcaktuara me ligj.

VII. MBIKËQYRJA

Neni 60

Mbikëqyrje të zbatimit të dispozitave të këtij ligji kryen Ministria e Drejtësisë.

VIII. DISPOZITA TË KUNDËRVAJTJES

Neni 61

(1) Gjohë në shumë prej 100 deri 300 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet, për kundërvajtje, sekretarit të caktuar nga ministri i Drejtësisë, i cili do të lejojë të japë provimin kandidati i cili nuk i përmbush kushtet e përcaktuara me këtë ligj.

(2) Për kundërvajtje sipas këtij neni, procedurë të kundërvajtjes mban dhe sanksion të kundërvajtjes shqipton gjykata kompetente.

IX. DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 62

(1) Në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, Byroja e Ekspertizave Gjyqësore vazhdon të punojë si Byroja e Vlerësimit, organ në përbërjen e Ministrisë së Drejtësisë.

(2) Nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, të punësuarit, pajisjet, dokumentacioni dhe mjetet e tjera të punës të Byrosë së Ekspertizave Gjyqësore merren nga Byroja e Vlerësimit.

(3) Drejtori i Byrosë së Ekspertizave Gjyqësore, i emëruar deri ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdon ta ushtrijë funksionin deri në përfundimin e mandatit si drejtor i Byrosë së Vlerësimit.

Procedurat e filluara

Neni 63

Procedurat e ekspertizës të filluara deri ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të kryhen në përputhje me dispozitat e Ligjit të Ekspertizës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 115/10, 12/14, 43/14, 104/15, 148/15, 192/15 и 64/18), nga Byroja e Vlerësimit.

Miratimi i rregullave më të afërta të parashikuara me këtë ligj

Neni 64

Aktet nënligjore të parashikuara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Themelimi i njësive profesionale

Neni 65

(1) Në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, të gjithë ekspertët me licencë të vlefshme për ekspertizë janë të detyruar që në formë elektronike të dorëzojnë këto të dhëna të tyre në Ministrinë e Drejtësisë: emri dhe mbiemri, adresa e vendbanimit, numri i telefonit dhe numri i regjistrimit i licencës, për shkak të grupimit të tyre në njësitë profesionale në përputhje me nenin 32 të këtij ligji.

(2) Ministria e Drejtësisë në afat prej dy muajsh nga hyrja në fuqi të këtij ligji do t'i themelojë njësitë e para profesionale të Dhomës, do t'i zgjedhë shefat dhe zëvendës shefat e njësive profesionale dhe do të zgjidhet edhe nga një anëtar nga secila njësi profesionale si përfaqësues në Kuvendin themelues të Dhomës.

(3) Ministria e Drejtësisë është e detyruar që të sigurojë mbështetje teknike dhe kushte hapësinore për themelimin e njësive profesionale të Dhomës.

Themelimi i Dhomës së Ekspertëve

Neni 66

(1) Kuvendin themelues të Dhomës e thërret ministri i Drejtësisë brenda tre muaj nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji për të cilën njoftohen ekspertët deri 15 ditë para mbajtjes së mbledhjes së Kuvendit themelues.

(2) Në Kuvendin themelues të Dhomës miratohen Rregullorja e punës së Kuvendit të Dhomës, Statuti dhe Rregullorja për përgjegjësinë disiplinore dhe zgjidhen organet drejtuese.

(3) Me ditën e themelimit të Dhomës së re të Ekspertëve në përputhje me dispozitat e këtij ligji, pushon së funksionuari Dhoma e Ekspertëve dhe të gjitha organet e Dhomës të themeluara sipas Ligjit të Ekspertizës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 115/10, 12/14, 43/14, 104/15, 148/15, 192/15 dhe 64/18) dhe të gjithë mjetet në para, dokumentacioni, vulat dhe aktet tjera i dorëzohen Dhomës së sapothemeluar të Ekspertëve nga neni 66 i këtij ligji.

Licenca për ekspertizë

Neni 67

Në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, ekspertët që kanë marrë licencë në përputhje me dispozitat e Ligjit të Ekspertizës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 115/10, 12/14, 43/14, 104/15, 148/15, 192/15 dhe 64/18) kanë për detyrë të dorëzojnë kërkesë në Ministrinë e Drejtësisë për lëshimin e Licencës për Ekspertizë në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

Fillimi i zbatimit

Neni 68

(1) Dispozitat e nenit 15, paragrafët (4) dhe (5) dhe të nenit 17, paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2023.

(2) Dispozitat e paragrafit (1) të këtij neni, shfuqizohen në ditën e anëtarësimit të Republikës së Maqedonisë së Veriut në Bashkimin Evropian.

Neni 69

Ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, shfuqizohet Ligji i Ekspertizës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 115/10, 12/14, 43/14, 104/15, 148/15, 192/15 dhe 64/18).

Neni 70

Ky ligj hyn në fuqi tetë ditë pas botimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut.